

66. évf., 2012. XI. 15., ára 50 dinár

34

Jó Pajtás

S szép, mint mindig, énnekem

Sokan aggályoskodnak: elárasztanak minket az idegen ünnepek, már csak azt várjuk, mikor kezd el valaki a függetlenség napját ünnepelni! A halloween mindenszentek előestjének ünnepe, ír telepesek honosították meg Amerikában, onnan kezd beszivárogni a Közép-Európai térségbe, elsősorban az ebből is hasznot remélő médiának köszönhetően. Egyébként sokkal régebbi ünnep, mint a (mindannyiunk által megünnepelt) mindenszentek és halottak napja. (Ezek a gondolatok a töklámpafestés kapcsán jutnak eszünkbe, meg annak, amit a magyar kereskedelmi tévék mutattak mindenszentek előestéjén.)

Mindenszentek (latinul: Festum omnium sanctorum) azoknak az üdvözülteknek a közös ünnepe, akiket nem avattak szentté, illetve, akik nem kaptak külön napot a naptárban. Mindenszentek napja a katolikus és ortodox keresztény egyház ünnepe, a halottak napjának vigíliája, azaz ünnepi előestéje. A katolikus egyház november 1-jén, az ortodoxia pedig egy héttel később tartja. Az ünnep kezdetei a 4. századba nyúlnak vissza. Szent Efrém szíriai egyházatyja (373) és Aranyszájú Szent János (407) már tud mindenszentek ünnepéről.

A halottak napja jóval későbbi eredetű, mint a mindenszentek ünnepe. A holtakért való imádkozás szokása 998-ban kezdődött Franciaországban, és a 14. században vált általánossá. Magyar területeken szokás ilyenkor a sírok megtisztítása, rendbe hozása is. Ilyenkor fel is díszítik a sírokat, virágokat, koszorúkat visznek az elhunytak tiszteletére. A néphit szerint azért kell megszépíteni a sírokat, hogy a halottak szívesen maradjanak lakhelyükben. Mivel sokáig úgy tartották, hogy a halottak ilyenkor hazalátogatnak, ezért sokféle szokás volt, hogy számukra megterítették, kenyeret, sót, vizet tettek az asztalra. Egyes vidékeken a temetőbe vitték ki az ételt, s a sírokra helyeztek belőle, a maradékot pedig a koldusoknak adták...

*Akkor legyen Budapesten
Halloween, amikor
Washingtonban lesz a
Busójárás!*

Október 30-án és 31-én, halloween napján iskolánk napközisei töklámpást készítettek Toldi Anasztázia és Dragica Matković tanító nénik irányításával. Dunsztosüvegre öntapadó kollázspapírból kivágtott szemeket, orrot, ijesztő szájakat ragasztottunk, majd az üveget befestettük narancssárga falfestékkel. Miután a festék megszáradt, levettük a papírt, majd beletettük a gyertyát. Lepakcsoltuk a villanyt, és Anasztázia meggyújtotta a gyertyákat. Nagyon elégedettek voltunk munkánk eredményével.

Horváth Réka és Szakáll Edina, 3. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Készülnek a töklámpások
Gyertyagyújtás

A lámpások

Tanulom, mert érdekel

**Ha órán
odafigyelsz,
otthon nem kell
tanulni**

„Hirtelen furcsa zajt hallott, és egy nagy, sötét árnyékot látott a feje fölött. Egy óriási méhecske kerengett, zümmögött a levegőben.

– Te ki vagy? – kérdezte a jövevényt.

– Én méhecske vagyok, szeretnék kicsit lakmározni a szirmaid közül.

– Jó – mondta a virág, és széttárta fehér ruháját.

– Mondd, méhecske, te sokat láttál már a világból? Mekkora? Vannak még fák a mandulafán túl is? És a felhők mögött? Ott is vannak virágok? És azt tudod-e, hogy hova szalad a szél, és merre tartanak a felhők?”

(Kéri Katalin: A cseresznyevirág álma)

Ugye, nem akarsz ilyen tudatlan lenni? Pedig, akik nem tanulnak, azok tudatlanok maradnak.

Jaj, már megint az a fránya házi feladat! Jaj, az ellenőrző, jaj, a dolgozat, jaj, a felelés! Bárcsak beteg lenne a tanár, s elmaradna az óra! Bárcsak ne kapnánk leckét! Bárcsak lukasóránk lenne!

S a sok kunyerálás: ne legyen házi feladat, ne írjunk ellenőrzőt, halasszuk el!

Mennyi fohász, mennyi kívánság! Iserős, ugye?

Pedig csak akarni kell, s máris könnyebben megy a tanulás. Rá kell beszélni magatokat: Ezt meg akarom tanulni! Ha viszont érted, szereted a tantárgyat, ráadásul érdekel is, akkor már rábeszélés nélkül is megy a tanulás. Sőt nem is kell tanulnod, mert odafigyeltél az órán, és megjegyezted a hallottakat. Csak az az odafigyelés! Nem mindig sikerül! Különösen, ha az órán is rá gondolsz. Aztán otthon fogalmad sincs, miről mesélt a tanár.

Az adai Cseh Károly iskola hetedikesei és nyolcadikosai: **Šelemba Aleksandra, Zetkó Gergő, Hugyik László, Virág Anna, Komáromi Gabriella, Szabó Ákos, Kovács Dániel és Sévity Iván** arról mesélnék, melyik a kedvenc

tantárgyuk, melyet szívesen tanulnak, sokszor hozzá is olvasnak...

Gabriella nagyon is odafigyel az órákon, főleg azokon, melyet kedvel, aztán otthon csak átolvassa, s máris tudja a tananyagot.

– Számomra a legkedvesebb a földrajz – kezd a mesélésbe Gabriella –, s tavaly megismertem egész Európát. Nem tudok nem odafigyelni, annyira leköt ez a tantárgy. Az idén Szerbiával foglalkozunk, s mondhatom, ez is nagyon érdekel. Az interneten is sok mindent szoktam találni a földrajzzal kapcsolatban.

Ákos szerint nagyon is fontos, hogy ki tanítja az egyes tantárgyakat, különösen az olyanokat, amelyeket meg kell érteni az órán.

– Nekem a fizika az a tantárgy, melyet szeretek, s tanulom. Odafigyelek az órán, mert a fizikát csak úgy tudjuk, ha megértjük – magyarázza Ákos. – Szeretem, mikor az órán jó a hangulat, a tanárnak jó a humora. S a fizikaórán jól érzem magamat...

Dani szerint is akkor lehet odafigyelni a órán, ha jó a tanár, jó hangulatot tud teremteni, fölkelte az érdeklődésüket.

– A biológia és a földrajz a legkedvesebb tantárgyam – mondja Dani –, ugyanis a tanároknak én is azt szeretem, ha néha elviccelődnek velünk, vidámak. Én is csak azt mondom, hogy a földrajzórán nem lehet nem odafigyelni! Ha valaki nem figyelne oda, van térképmutató, meg cintányér. S ez is milyen vicces!

Ivának is a földrajz és az informatika a kedvence.

– A földrajzversenyen jól szerepeltem – kezd a mesélésbe Iván –, mert sokkal többet akartam tudni, mint amennyit az órákon megtanultam. A Földrajzi enciklopédiát bújtam, bújom most is. Órákon odafigyelek, otthon csak átolvasom, s már tudom is az anyagot. Az informatikával is így vagyok. Mindkét tantárgyból emelt szintű oktatásra is járok. Kis korom óta van számítógépem, s szeretem az informatikát is. Valószínűleg ezt a pályát választom, itt Adán az informatikaszakra iratkozom majd.

Gergőt is az informatika és a földrajz érdekli a legjobban. Ő is jár emelt szintű oktatásra, ahol sokkal többet megtanulnak, mint az órán.

– Most az Android foglalkozás köt le, melyet otthon is kipróbálok: az okos telefonhoz (szétcúszthatató, érintőképernyős billentyűzettel felszerelt modell, van rajta böngésző, Youtube...) programokat készítünk. Földrajzból pedig a Wikipédián utánanézek a dolgoknak, beszámolókat készítek, melyekre ötöst szoktam kapni...

Aleksandrának jelent meg már verse a Jó Pajtásban, ott volt a ÁMV-én is...

– Szeretem az anyanyelvemet – mondja Aleksandra. – Részt vettem már prózamonddó-, szavalóversenyeken, és magam is írtam már verset az adai Szarvas Gábor Nyelvművelő Versenyre. Kedvelem az irodalmat, szeretek olvasni. Én is odafigyelek órákon, és megjegyzek mindent, amit tanulunk. Még utánanézek az interneten is.

Lacinak hatéves kora óta van számítógépe, nem is csoda, hogy az informatikai pályát választja.

– Először csak Pentium 1-esem volt, de karácsonyra kaptam a mamámtól egy Pentium 4-est. Nagyon megszerettem, én is járok emelt szintű órákra. Itt Adán folytatom majd a tanulmányaimat, az informatika szakon. Informatikus leszek.

Annát a történelem érdekli, de szeret zongorázni, fuvalázni is.

– Én is megjegyzem az órán, amit tanulunk tőriből – halljuk Annától –, sőt utánaolvasok az interneten. Már kiskoromban a nagyszüleim sokat meséltek a múltról, a magyar történelmet tőlük tanultam meg. Járok emelt szintű oktatásra, több vetélkedőn vettem már részt. Szép eredményt értem el a honismereti versenyen, s így jutottam el Ópusztaszerre is. Azonban érdekel a zongora, a fuvola is, s valószínű ezzel kapcsolatban választok majd pályát. Lehet, hogy zenetanárnő leszek...

Konc Erzsébet

A mi titkunk marad...

Azt mondják, a titok csak addig titok, amíg csupán egy ember tud róla. Ennek ellenére a legtöbb titkunkat másokkal is megosztjuk. Rendszerint a legjobb barátunkkal, barátnőnkkel, hiszen ő az, akiben a leginkább megbízunk, és ő az, aki bennünk bízva elmondja azokat a dolgokat, amiket másnak sosem árulna el. Ezt a bizalmat komolyan kell venni, mellyel nem szabad visszaélni, olykor mégis meggesik, hogy a titkokra fény derül. Ilyenkor könnyen vége szakadhat a legjobb barátságoknak is. Szerencsére a fiatalok körében a megbocsátás is könnyebben megy, így egy idő után képesek újra ugyanúgy megbízni egymásban, mint korábban.

A palicsi Miroslav Antić iskola hatodikosaival, **Berényi Eleonórával, Lévai Anettel, Lévai Rékával** és **Kőműves Erikkel** a titok, titoktartás, bizalom és árulás témáját boncolgattuk.

Erik szerint a fiúk kevesebb titkot őriznek, viszont, ami titok, az titok is marad.

– Vannak nekünk is titkaink, legtöbbször a csínytevéseket tartjuk titokban, de ha van szimpátiánk, azt senkivel sem osztjuk meg, még a legjobb barátunkkal sem. A legközelebbi barátaim rám szózták bízni a titkaikat, amit én sosem adok tovább. Én is hozzájuk fordulok ilyenkor, bár nekem nincs minden áron szükségem arra, hogy mindig mindent elmondjak másoknak is, és nincs is sok titkom. Az emberek többségének azonban szüksége van rá, hogy megossza a titkait másokkal, vagyis a barátaival, akikben évek óta megbízik. Néha a szülőknek is el lehet mondani a titkokat, de valahogy ők túlságosan közel állnak hozzánk, és már így is túl sokat tudnak rólunk, ezért én nem szoktam velük megosztani a titkaimat.

Eleonóra a legjobb barátnőivel szokta megosztani a titkait, nincs is olyan dolog, amit ne mondana el nekik.

– Nincs olyan dolog, amit ne oszthatnék meg velük, bár lehet, hogy egyszer majd lesz olyan titkom, amit senkinek sem fogok elmondani. Őt barátnőmnek szoktam elmondani a titkaimat, talán ez a szám kicsit nagy, bár mindegyikükben megbízom, mert jól ismerem őket, és úgy vettem észre, hogy a barátnőim is gyakran rám bízák a titkaikat. Volt már olyan, hogy elárulták a titkomat, amitől nagyon rosszul éreztem magam, és csalódott voltam, de ettől függetlenül jó viszonyban maradtunk az illetővel, és a bizalom is megvan még. Az is megtörtént már, hogy én árultam el más titkát. Véletlenül elszóltam magam, és nagyon szégyelltem magam miatta. Egy kicsit össze is vesztünk a barátnőmmel, de aztán kibékültünk.

Anett is a barátnőivel szereti megosztani a titkait, de néha a szüleinek is elmond egy-két dolgot.

– A szüleimmel a szerelemmel kapcsolatos dolgokat osztom meg, például, hogy ki a szimpátiám, mert néha bölcsőbb tanácsokat tudnak adni, mint a barátnőim, bár nem mindig. Ezenkívül nem avatom be őket a titkaimba, habár talán bennük jobban megbízom, mint a barátnőimben, mert ők nem mondják el másnak. A titok olyan dolog, ami nagyon személyes, és ha kiderül, akkor kellemetlenül érezzük magunkat, leégünk. Akik nem állnak hozzánk közel, visszaélhetnek azzal, hogy tudnak rólunk valamit. Még nem fordult elő, hogy kiadták volna a titka-

imat, de olyan volt már, hogy valakinek bosszúból elárultam a titkát, mert összevesztünk az illetővel. Akkor egy kis elégtételt éreztem emiatt, és egy ideig nem is tartottuk a kapcsolatot, de azóta kibékültünk, és a bizalom is visszaállt. Én biztos vagyok benne, hogy kerülhetünk olyan helyzetbe, amikor annak ellenére, hogy megessenek minket, hogy senkinek sem mondhatjuk el, egyszerűen muszáj egy harmadik személyt is bevonnunk, mert csak így segíthetünk annak, aki a titkát ránk bízta.

Réka még nem került olyan helyzetbe, mint amire Anett utalt, de ha nagy horderejű dologról lenne szó, a szüleit vagy valamelyik tanárát avatná be a dologba, felnőttként viszont inkább a barátoktól kérne segítséget. Mint mondta, nem szokta elárulni mások titkait, de ha erre sor kerül, azt vagy véletlenül kotyogja ki, vagy haragjában teszi.

– Egyszer bosszúból elárultam más titkát, ennek ellenére megbízhatónak érzem magam, bár a bizalom egyben teher is tud lenni. A barátnőimet is úgy válogattam meg, hogy megbízhatók bennük. Szerintem olyan emberben bízunk meg, aki jobban tanul, szorgalmas, nem szemtelekedik a tanárokkal, nem verekszik, meg hasonló tulajdonságai vannak. Vagyis annak alapján, hogy hogyan viselkedik. Általában a szerelmi ügyekből csinálunk titkot, vagy ha esetleg valami bajt okozunk, vagy ha szégyellünk valamit. Ezeket a dolgokat szoktuk titokban tartani mások előtt, de én nem tudok elképzelni olyasmit, amit nem osztanék meg a barátnőimmel.

Sztojánovity Livia

Őszből télbe

Kelet-Európa felől minden ősszel menetrendszerűen érkeznek a vetési varjak nagy csapatai. A károgó fekete madarak ellepik a földeket, a kukoricatarlókat, de ott láthatók az utak mentén is, ahol az autókól kibobált hulladéokra, a teherautókról lepergett magtáplálékra lesnek. Pontosan tudják, mikortól jelent számukra veszélyt a közeledő autó, amikor is oldalt libbennek, majd visszatelepedve tovább keresgélnek a betonon.

A késő őszi és a téli időszakban érdekes vendég a sarkantyús sármány. Mindössze néhány évtizede – 1960 januárjában – figyelték meg ezt a fajt először hazánkban, azóta viszont rendszeresen előfordul, ősszel gyakran tömegesen is. Ugyancsak téli vendég az észak felől érkező hősármány. A szikes legelőket kedveli, de megfigyelték mezőgazdasági területeken, tarlókon, lucernatáblákon is. Szívesen fogyasztja a bányaparáját, a sóballa, a különböző útifüvek és más növények apró magvait.

Amikor beköszönt a korai téli alkony, előbújik rejtekekből a vadászni induló görény. Falusi, tanyasi ólakban, pajtákban, ölfarakak alatt, szalmakazalban húzza meg magát, de elfoglalja az üregi nyulak járatait is. Főként rágcsálókat – pockokat, egereket és patkányokat – fog, de ha beszabadul a tyúkólba, jó néhány baromfit is megöl. Büdös, mint a görény, szokták mondani, s nem véletlenül, mert ha az állatot megijeszítik vagy üldözik, gyakran hozza működésbe a valóban undorítóan bűzös váladékot termelő mirigyait. A közönséges görény közeli rokona a sokkal világosabb, sárgás színű molnárgörény. Rokonával ellentétben nem keresi a lakott területeket, nem húzódik be a falvakba, tanyákra, így télen szinte kizárólag különböző rágcsálókkal táplálkozik.

Gyakran látunk őzeket a téli mezőkön. Az egyébként vörösbarna bundájuk ilyenkor szürkésbarna, s a bakok októberben, november elején levett agancsa decembertől már újra nőni kezd. Ha a határt nem borítja hó, az őzek többnyire a gabona- és repcetáblákat keresik fel, s mindig azokon a részeken legelnek, ahol teljes biztonságban érezhetik magukat. Kerülik azokat a bokorsávokat, amelyeknek a

takarásában az emberek vagy a kutyák észrevétel nélkül a közelükbe férkőzhetnek.

A téli erdő napközben meglehetősen üresnek látszik, legföljebb néhány szajkó, a tölgyesekben, ahol sárga fagyöngy is van, léprigók, másutt kóbor cinegecsapatok, csuszák, fakusok és harkályok kerülnek a szemünk elé. Az utóbbiak december második felétől, de különösen januárban már egyre sűrűbben dobolnak, s ez a semmi mással össze nem téveszthető hang a behavazott erdőben is a még távoli, de közelgő tavaszt jelzi.

Erdei pocok

A téli alkonyatkor a madarak zöme pihenni tér, legfeljebb a macskabagoly szárnyal nesztelenül a fák között, miként az erdőben élő emlősök is ezekben az órákban a legtevékenyebbek. A vaddisznókondák a közeli földekre váltanak ki, s ehhez rendszerint ugyanazt az utat választják. A szélső bokrok között gyakran alacsony alagúttá szélesedő ösvényeket a nyomok alapján könnyen felfedezhetjük. Rudliban járnak és este indulnak táplálkozni a szarvasok is, de ha valami csoda folytán éjszaka is tökéletesen látnánk, a legelénkebb nyüzsgést az avarban figyelhetnénk meg. Különösen azokban az években, amikor jó a bükkmakktermés, hihetetlenül elszaporodnak az apró rágcsálók: a sárganyakú és a közönséges erdei egér, valamint az erdei pocok egyaránt a talajon, az avarban kutat táplálék után. Turček vizsgálatai szerint a szlovákiai Polana jegenyefenyővel kevert, öreg állományú bükköseiben az említett rágcsálók az ősztől tavaszig terjedő időszakban négyzetméterenként kerekén négyszáz bükkmakkocskát fogyasztottak el. Moltsanov Oroszországban végzett kutatásai szerint az erdei pocok átlagos napi fogyasztása az egyes termésekből a következő volt: korai juhar 102, tölgyemakk 1,7, mogyoró 4,5, fenyőmag 708 darab. A kis erdei rágcsálók gyakran már a sötétedés beállta előtt előbújnak rejtekekből, s ha mozdulatlanul állunk egy fatörzshöz simulva, tőlünk akár néhány méternyire is nyugodtan tevékenykednek. Az erdei pocok egyébként is bizalmas természetű. Előfordult már velem, hogy három méterről figyelhettem meg táplálkozás közben, holott látszott rajta, hogy észrevett, de mert nem mozdultam, tovább

Ostorfa termése

rágcsált, igaz, csillogó, fekete szemeit folyton rajtam tartotta. Ha csak a kezem mozdítom, biztosan elugrott volna.

Némelyek szerint az erdei egerek és pockok nyomban menekülnek, ha a cinegék vagy a feketeregő vészjelét meghallják. Én a szajkóval kapcsolatban tapasztaltam ugyanezt. Éppen távcsóval nézegettem a tőlem viszonylag távol keresgélő erdei egeret, amikor egy arra repülő szajkó meglátott, s nyomban recsegő vészkiáltást hallatott. Az addig nyugodtan matató egér abban a pillanatban nagy ugrásokkal kezdett menekülni a legsűrűbb bokrok közé.

A változatos fa- és cserjeállományú parkok a téli időszakban is számos madár jó táplálkozó- és pihenőhelyei. Rendszeresen láthatunk bennük például szén-, kék- és barátcinegét, csuszkát, áttelelő vörösbegyeket, harkályok kopácsolnak az öreg fákon, az ostorfák bogóit fenyő-, szőlő- és feketeregők csipegetik, de egyes években a csonttollúak is megjelenhetnek. A lucfenyők ágai között néha megfigyelhetjük Európa legkisebb madarát, a sárgafejű királykát, s alkalmanként keresztcsőrűek bontogatják a tobozokat. Ez a madár kis számban költ vidékünk nagyobb lucosaiban, de kóborlás idején bárhol felbukkanhat. Keresztben álló csőre a tobozok pikkelyeinek felnyitására alkalmas, amelyeket a piros színű hímek és a zöldessárga tojó papagájokra emlékeztető mozdulatokkal bontogatnak. Kedveli a fenyőtobozt a mókus is, de azokban a parkokban is rendszeresen megjelenik, ahol téli etető működik. Az etető közepén ülve farkát mint valami bozontos zászlót maga fölé hajtva vilámgyorsan rágcsálja egyik napraforgószemet a másik után. A mókus alkalmazkodó állat. Megszokja a parkban sétáló embereket, nyugodtan ugrál a földön néhány méternyire tőlük. De ha azt veszi észre, hogy ránéznek vagy követni próbálják, nyomban egy fára menekül, s farkának ideges csapkodásával, néha pedig kaffogó hanggal jelzi izgatottságát.

Sch. E.

Sarkantyús sármány

Macskabagoly

Védelmet kaptak a koalák

Az Ausztráliában őshonos erszényesek az ország egyes területein egyre nagyobb veszélybe kerülnek a városiasodás, az autóforgalom, a kóbor kutyák és a betegségek miatt.

A ritkán lakott államokban viszont továbbra is a túlnépesedés okoz problémát. Az ausztrál környezetvédelmi miniszter szerint azonban elképzelhetetlen, hogy legyenek olyan területek az országban, ahol a védelem hiánya miatt kipusztul a faj.

„A koala Ausztrália egyik jelképe, és különleges helyet foglal el a kultúránkban. Minden rendelkezésünkre álló eszközzel meg kell védenünk ezt a különleges állatot” – indokolta az intézkedést Tony Burke környezetvédelmi miniszter.

A koalát a „sebezhető” fajok listájára helyezték Új-Dél-Wales és Queensland államokban, valamint a fővárost, Canberrát magában foglaló szövetségi területen. Ez eggyel enyhébb védelmi kategória, mint a „veszélyeztetett” fajoké.

A koalák élettere egyre szűkül: az első brit telepések 1788-as megérkezésekor még több millió élhetett belőlük, ám az 1920-as években intenzíven vadászni kezdték őket vastag bundájukért, és számuk drasztikusan csökkent.

A közvélemény felháborodása véget vetett a vadászatnak, de a városiasodás legalább akkora fenyegetést jelent számukra. A koalák állományát jelenleg néhány százezerre becsülik, egyes kutatók ugyanakkor nem ennyire optimisták. Sokan közülük úgy vélik, a koalák száma alig éri el a 40 ezer példányt.

Aranyhal szépségversenyt rendeztek Kínában

Halottunk már lámáknak, tevéknek, szárnyasoknak rendezett szépségversenyről, de ez a kissé szurreálisnak tűnő kezdeményezés igazán újdonság.

Az idén első alkalommal, Fucsien tartomány Fuzhou városában rendezték meg a Nemzetközi Aranyhal Bajnokság névre keresztelt eseményt, melynek keretében 14 ország 3000 versenyzője közül hirdettek győztest.

A bírák fajta, testalkat, úszási stílus és főként szín alapján osztályozták a résztvevőket, melyek közül egy hatalmas, gyönyörű narancssárgás árnyalatú, 1,75 kilós egyed tűnt ki legjobban.

– Nagyon ritka, hogy egy aranyhal ekkorára megnő, az ilyen kolosszális méretek azt jelzik, hogy a hal rendkívül egészségesen van tartva. Továbbá számít, hogy az állat melyik fajtából való, és a tenyésztés körülményei is sokat nyomnak a latba – nyilatkozta az egyik bíró, Ye Qichang, aki egyelőre nem árulta el, melyik uszonyos lett a hivatalos győztes.

Miért nem fáj a harkály feje?

Biztosan láttad már, amikor a harkály hevesen kopácsolja csőrével a fák kérgét. Ilyenkor óriási erővel veri a csőrét – fejét – a fák törzséhez, naponta akár 10 ezerszer is. Miért nem fájdul meg a madár feje, és miért nem esik ki a szeme ezektől a heves mozdulatoktól? A fehérhasú fajta Észak-Amerika legnagyobb harkálya. Ez az állat másodpercenként 20-szor üti a fejét a fának. Hogyan lehet, hogy mégsem fáj a feje? Ha mi, emberek ilyen erővel vágnánk fejünket a kemény fatörzshöz, szemünk egy idő után kirepülne az üregéből, és agyunk sem úszná meg károsodás nélkül. A harkályokat azonban különleges védőfelszerelés óvja meg e veszélyektől.

A harkály hajszálpontosan céloz – ezzel megvédi az ütődéstől az agyát; egész teste olyanná fejlődött, hogy elnyelje az ütést.

Kemény izmok, szivacszerű csontok és egy harmadik szemhéj tartja épen az állatok agyát. Az ütés előtt egy pillanattal a harkály nyakában lévő erős izmok összehúzódnak, ekkor a madár becuklja vastag belső szemhéját. A koponyában egy összenyomható csont is tompítja az ütést, s mivel a madár még mindig csukva tartja a szemhéját, ez megvédi a szemét a fáról lepattanó daraboktól, sőt helyén tartja a szemgolyót. A harkály szemhéja éppen úgy működik, mint az autók biztonsági öve: megvédi a szemét attól, hogy szó szerint kiessen a koponyából.

A madár agya szintén merev marad, miáltal ő kopácsol. Ez azért lehetséges, mert a harkályoknak szinte nincs is agyvize. Ha az ember fejét érné ilyen erős ütés, az agya előre-hátra mozogna az agyvízben, és könnyen megsérülhetne.

HOROG

Szavazz az év halára!

Elhagytuk Németországot és Szlovákiát

Két héttel ezelőtt, amikor az év halát megválasztó szavazásra szólítottuk fel a kishorgászokat, még csak a hatodik helyen álltunk. De amint ráhajtottunk, megelőztük Németországot, majd néhány nap leforgása alatt Szlovákiát is, így most a negyedik helyet foglaljuk el. Románia előnye nyolcvanegynéhány, az Egyesült Államoké pedig kerekén 130 szavazat. Soknak tűnik a mi 302 szavazatunkhoz képest, de beérhető. Emlekeztetünk, amióta a kishorgászok ráhajtottak a szavazásra, két hét leforgása alatt több pontot gyűjtöttünk, mint amekkora az amscink előnye.

Tehát vegyük elő facebook-ot, és küldjük szét a vékony keretben feltüntetett linket. Gyakorlat bizonyítja, hogy leghatásosabb

azoknak a barátoknak küldeni, akik éppen csettelnek. A link átadását követően egy-egy mondatos magyarázatot is ajánlatos csatolni. Akit ugyanis szavazásra szólítunk fel, annak nem árt tudnia, mire szavaz.

Közben járunk vissza mi is a honlapra, és ellenőrizzük, mennyire eredményes az akciónk. Aztán, aki horgász, annak nem árt elidőznie itt, hiszen a Magyar Haltani Társaság honlapján szigorúan megszürt, magas szakmai igénnyel készült, de mindenki számára érthető információkhoz juthatunk.

Versenyt szavazunk a világgal, közben szórakozásból ismeretkészségünket is gazdagítjuk. Hajrá, Kishorgászok!

http://haltanitarsasag.hu/azevhala_hu.php

Kurta baing

Menyhal

Leánykancér

Évekkel, igen sok évvel ezelőtt történt. Egyik kollégánk beállított az egyetemre, és a halügyekkel foglalkozó tanárok egyikére rákérdezett, miféle hal a kurta baing. A tanár kapásból és fejből elmondta mindazt, amit erről a halról a szakirodalom tud. Majd hozzáfűzte, ő még ezzel a hallal nem találkozott. És megtoldta azzal, hogy a vidékünk legtömegesebb rajhalára – a kűszre – mind méretben, mind külalakban hasonló kurta baing nyilván elsikkad ennek állományában, így a szakértőknek és a horgászoknak is elkerülte a figyelmét. Mi tesszük hozzá, hogy a kűsz az a hal, amely tájainkon gaber, búció, gabler, kaugler, bökle... és még ki tudja, melyik névre hallgat. A tanár még hozzátette, hogy a növényzettel benőtt álló és lassú folyású vizekben a kurta baing előfordulásának természetesen kellene lennie. Ennek ellenére a baing bizonyító példányai nagyon sokáig sehonnan sem kerültek elő.

Aztán négy évvel ezelőtt Sipos Sándor és a haltaniak csapata Zenta mellett a Pánában bukkant rá. Még hozzá nem is egyet, hanem egy kisebb rajt gyűjtöttek be. Néhány példányt vizsgálatok céljával megtartottak, a többit nyilvántartásba vették, és visszaengedték. A kurta baing bizonyító példányairól fényképek készültek, és hamarosan megjelentek a szaklapok és egyéb kiadványok hasábjain. A közölt fotók élénk munkára készítettek egyesek eszkereket, és a szóban forgó hal elterjedésével kapcsolatos ismeretanyag egyre gazdagodott. De hogyan!

Mivel a haltaniak a Pánában fogott példányokhoz jó leírást is mellékeltek, a horgászok immár tudták, mire kell odafigyelni. Szembetűnő, hogy a kurta baing oldalvonala csak 7–12 pikkelyen látható, analízis úszójában sokkal kevesebb sugár található, mint a kűsznél..., és hiányos a kopoltyúfödője.

Nemsokára előkerült több fotó, amely két évvel a baing zentai felfedezése előtt készült. Ekkor az árvízet követő ivadékmentés alkalmával maréknyi apró halat kaptak lencsevégre újvidéki horgászok. Nemigen foglalkoztak azzal, mi van a képeken, hanem siettek visszaengedni a halakat. A fotók nagyítás mellett történő tüzetes átvizsgálása során kiderült, hogy a maréknyi halacska közül legalább

Esetünk a kurta bainggal

A Pánából kifogott kurta baing...

...és az újvidéki ivadékmentés alkalmával lefényképezett egyveleg, melyben legalább kettő a keresett faj képviselője

kettő megfelel a kurta baing leírásának. Bizonyítottunk tekinthető tehát, hogy két évvel korábban ez a hal már emberi kézben volt, de akkor senki se figyelt fel rá, és maradt így a bizonyító példányokról készült fotók közléséig.

November 15.

Albert, Lipót, Artúr, Gertrúd, Richárd, Dezső, Bogáta, Alberta, Albertina, Ladomér, Leopold, Leopoldina és Ányos napja.

Lipót: Germán eredetű név, a Leopold magyar alakváltozata. A Liutbald germán névből származik. Jelentése: nép, merész.

Artúr: Egy kelta eredetű angol névből származik. Jelentése: erős, mint a kőszikla, vagy medve. Más magyarázat szerint egy római nemzetségnévből származik.

1971. XI. 15. (41 éve)

Füstmentes nap – a dohányzásról való leszokás napja. Az Egészségügyi Világszervezet, a WHO kezdeményezésére november harmadik csütörtökét nemzetközi szinten FÜSTMENTES NAPPÁ nyilvánították. Később más országok is csatlakoztak a mozgalomhoz, ami ekkor kapta az egyéges Smokeout Day elnevezést.

1630. XI. 15. (382 éve)

Regensburgban meghalt Johannes Kepler német csillagász, aki leírta a bolygók ellipszis pályáját, és aki feltalálta a távcsövet. Meghatározta a szemlencse és a szemüveg optikai törvényeit. Lencserecszereket hozott létre, és 1611-ben feltalálta a csillagászati vagy Kepler-féle távcsövet. 1609-ben hozta nyilvánosságra a bolygók mozgásának első és második törvényét, majd 1618-ban a harmadikat. Az első törvény szerint a bolygók ellipszis alakú pályán keringenek a Nap körül, az ellipszis két gyújtópontjának egyikén a Nap áll.

November 16.

Ödön, Ágnes, Hilda, Alfréd, Gertrúd, Ede, Margit, Őrs, Péter, Agnéta, Edmond és Otmár napja.

Ödön: Germán eredetű név, az Eugén név magyar alakváltozata. Régebbi formája az Ögyén. A 19. században tévesen azonosították az Edmund névvel. Jelentése: az öröklött birtokot megőrző.

Őrs: Török, magyar eredetű, régi magyar személynév. Törzsnévből keletkezhetett, a magyarokhoz csatlakozott három kabar törzs egyikének a nevéből. Jelentése: férfi, hős.

1904. XI. 16. (108 éve)

John Ambrose Fleming feltalálta a rádiócsövet (elektroncsövet). A tranzisztor föltalálásáig ez tette lehetővé a rádiókészülékek működését.

1945. XI. 16. (67 éve)

Megalakult az UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural

Organization, az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete.

November 17.

Hortenzia, Gergő, Zágón, Zakeus, Hilda, Ildikó, Gergely, Ede, Dénes, György, Viktória és Szalóme napja.

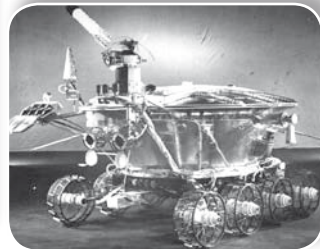
Gergő: A Gergely alakváltozata. A görög eredetű Grégoriosz név latin Gregorius formájának a Gregor rövidüléséből származik. Jelentése: éberen örökdő.

Zágón: Szláv, magyar eredetű név, Mikes Kelemen szülőfaluja nevéből vált keresztnévvé. Jelentése: dülő mögötti terület.

1869. XI. 17. (143 éve)

Megnyílt Egyiptomban a Szeuici-csatorna, amely kapcsolatot biztosított a Földközi-tenger és a Vörös-tenger között. Mohamed Szaid pasa az egyiptomi alkirálytól 1854. XI. 30-án előzetes, 99 évre szóló koncessziót kapott a Szeuici-csatorna megépítésére. Ferdinand Marie Vicomte de Lesseps volt a Panama-csatorna tervének kezdeményezője és a kivitelezés vezetője is.

1970. XI. 17. (42 éve)

A Luna-17 szovjet űrhajó a Holdra bocsátotta a Lunahod-1-et, az első holdjár-művet. A Lunahod-1 egy Földről irányított mozgó kísérleti állomás volt, amely értesüléseit televíziós úton közvetítette a Hold felszínéről.

November 18.

Jenő, Jolán, Ottó, Pál, Jónás, Péter, Odó, Román és Noé napja.

Jolán: Írói névalkotás Dugonics Andrásnak a Jólánka, Etelkának leánya című regényében (1803). Forrása a középkori magyar Jóleán (jó leány) név. A görög eredetű Jolanda, Jolánta magyarításának is tekintették.

Noé: Héber eredetű, bibliai név. Jelentése: nyugalom, vigasztalás. Némelyek azonban sumer eredetűnek vélik, így jelentése hosszú élet(?).

1626. XI. 18. (386 éve)

Megtartották Rómában a Szent Péter-bazilika végső felszentelését. Az épület a barokk építészeti előfutára és csúcsa,

Péter apostol sírtemploma és a pápa fő-temploma. A római Szent Péter-bazilika központi épületét 1506-ban Bramante kezdte el építeni, a munkálatokat 1547 és 1564 között Michelangelo folytatta. A kupola befedésével az első részt Giacomo Della Porta fejezte be, majd 1612-ben a főhajót és az előcsarnokot Carlo Maderno építette.

1664. XI. 18. (348 éve)

Egy vadászat alkalmával máig tisztázatlan körülmények között meghalt Zrínyi Miklós gróf, horvát bán, a Szigeti veszedelem hősi eposz szerzője. A magyar barokk költészet és próza egyik legkiemelkedőbb alakja volt.

November 19.

Erzsébet, Bonifác, Bónis, Abdiás, Alicia, Bódor, Maxim és Zobor napja.

Erzsébet: Héber eredetű bibliai név. Keresztelő Szent János anyjának a neve. A magyar névforma a héber Eliséba latin és nyugati nyelvekbeli Elisabeth változatából alakult ki. Jelentése: Isten az én eskümm, Isten megesküdött, vagy Isten a teljesség, a tökéletesség.

Maxim: Latin eredetű név, a Maximus családnévből származik. Jelentése: nagy növésű, magas.

1235. XI. 19. (777 éve)

Árpád-házi Szent Erzsébet, a ferences harmadrend, a ciszterciek, az Erzsébet-apácák, a pékek, a koldusok, az özvegyek, az árvák, az ártatlanul üldözöttek, a csipkeverők és a fátyolkészítők védőszentjének ünnepe. A hagyomány szerint, ha Erzsébet-napkor esik, akkor nem kell félni a kemény fagyoktól, lágy tél lesz, valamint karácsony napján is ugyanilyen idő lesz. Ha e napon hazavik, azt mondják, Erzsébet megrázta pendelyét.

1855. XI. 19. (157 éve)

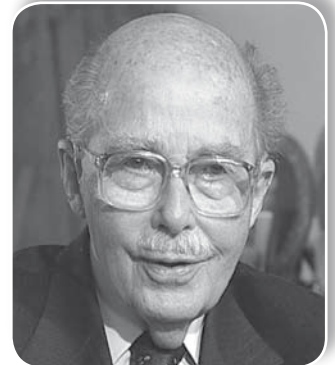
Ötvennégy éves korában meghalt Vörösmarty Mihály költő és drámaíró. November 21-én tartott temetését Pesten az első tömegűntetésé vált az önkényuralom ellen. Hazafias költeménye, a Szózat – Kőlcsey Ferenc Himnusz című műve mellett – kiemelkedő jelentőségű a magyar nemzettudatban. A szabadságharc leverése után búskomorság lett úrrá rajta, azonban a Vén cigány utolsó soraival ismét az elnyomás ellen buzdított, a nemzeti újjászületésre. Fő művei a Szózat című hazafias költemény, a Zalán futása című eposz, a Csongor és Tünde mesedráma, valamint a Vén cigány, amely öregkori remekműve volt.

November 20.

Jolán, Zoltán, Emília, Bódog, Szilveszter, Bulcsú, Zsolt, Félix, Amália, Jónás, Ödön, Piusz, Florencia, Edmond és Emiliána napja.

Félix: Latin eredetű név. Jelentése: bódog, szerencsés.

1912. XI. 20. (100 éve)

Reichenauban, Ausztriában megszületett Habsburg Ottó (teljes nevén Franz Joseph Otto Robert Maria Anton Karl Max Heinrich Sixtus Xavier Felix Renatus Ludwig Gaetan Pius Ignatius von Habsburg-Lotharingen), az Osztrák-Magyar monarchia egykori trónörököse. Tagja a Francia Akadémiának és a madridi Erkölc- és Politikatudományi Királyi Akadémiának, 7 nyelven 27 történelmi és politikai témájú könyvet írt. 2011. július 4-én adta át lelkét a Mindenható-nak. A monarchisták mindvégig I. Ottó osztrák császárt, a magyar legitimisták II. Ottó magyar királyt tisztelték személyében.

1989. XI. 20. (23 éve)

A gyermekek jogainak világnapja. Az ENSZ 1989. november 20-án fogadott el egyezményt a gyermekek jogairól. Jelenleg 2,1 milliárd fiatalkorú él a Földön, vagyis a lakosság 35 százaléka gyermek.

November 21.

Olivér, Mária, Ilián, Rufusz és Kolombán napja.

Olivér: Latin eredetű név. Jelentése: olajfaültető. Más feltevés szerint, germán eredetű, jelentése: tündér, manó, sereg.

Ilián: Görög, orosz eredetű név, a Héliosz orosz név származéka. Jelentése: nap.

1783. XI. 21. (229 éve)

Tizenkét kilométeres légi utazást hajtottak végre léggömbbel. Ezzel kezdődött az emberi repülés története. Jean-Francois Pilâtre de Rozier francia fizikus és Francois d'Arlandes márkí repültek a Montgolfier testvérek hőlgéballonjával.

1916. XI. 21. (96 éve)

Schönbrunnban 86 éves korában meghalt Ferenc József osztrák császár, magyar és cseh király, aki 68 éven keresztül uralkodott. Utódjaként másodfokú unokaöccse, I. Károly (IV. Károly néven magyar király) lépett a trónra (a már emlegetett Habsburg Ottó edesapja). Ferenc József 68 évig tartó uralkodását a demokratizálódás és a függetlenedési törekvések ellenzése jellemezte, mivel a Monarchia erejének megőrzését csak a korlátlan befolyásában látta.

A görög–perzsa háborúk első szakasza

A marathóni ütközet

Miután a Kis-Ázsia partjain fekvő görög városállamok perzsa uralom alá kerültek, gazdagságuk és jólétük gyors hanyatlásnak indult. Ez a perzsa uralom elleni elégedetlenséget váltotta ki a kis-ázsiai görögök körében. Rövidesen felkelés tört ki Szmirnában, Ephesosban, Miletusban. A város lakói az elvesztett függetlenségüket akarták visszazerezni. A felkelők segítségül hívták az európai görögöket. Elsőnek Athén sietett a segítségükre hajóhadával. I. Dárius nem titkolta, hogy az európai Görögországot, vagyis Hellászt szándékában állt meghódítani. A görögök most döntő elhatározás előtt álltak: meghódolni vagy harcolni!

I. Dárius, a perzsa uralkodó i. e. 490-ben úgy határozott, hogy az Égei-tenger szigeteit hódítja meg. Türosz és Szidon Perzsia hűbéresei voltak, föníciai és kis-ázsiai görög hajókból került ki a perzsa hajóhad, amellyel sorjában hódította meg a görög szigeteket.

A tulajdonképpeni Görögország elleni támadás i. e. 490-ben indul meg. I. Dárius a tenger felől támadta meg Athént. A szárazföldi hadsereget hosszú időn át és nagy gonddal szerelte fel, s külön hajókat építtetett a lovasság átszállítására. Ez a hatalmas haderő az attikai Marathónnál szállott partra. A perzsák hadvezére egy hitehagyott görög, Hippiász volt. Arra az esetre, ha Athén elvesz, I. Dárius neki ígérte az athéni trónt, perzsa fennhatóság alatt. A 10 000 főnyi athéni harcos állt szemben az 50 000 főnyi perzsa hadsereggel! Olyan nagyra és fenyegetően érezték az athéniak a veszedelmet, hogy minden régi ellenségeskedést félretéve, futárt küldtek Spártába ezzel az üzenettel: „Spártaiak, az athéniak, kérve kérnek benneteket, jöjjetek a segítségükre!”

Художник Дзысь И. А.

Mielőtt azonban a spártaiak megérkeztek volna, az ütközet már megkezdődött. Az athéniak a perzsa harcmodort jól ismerő Miltiádész vezetésével támadtak elsőnek, és pedig „igen emlékezetes módon: ők az első görögök, akikről tudjuk, hogy rohammal rontottak az ellenségre, és akik egyáltalán szembe mertek szállni a perzsa fegyverekkel s azokkal, akik a fegyvereket hordozták, mert eddig már a per-

zsák vagy a médek nevének pusztá hallatára is rémületbe estek a görögök”.

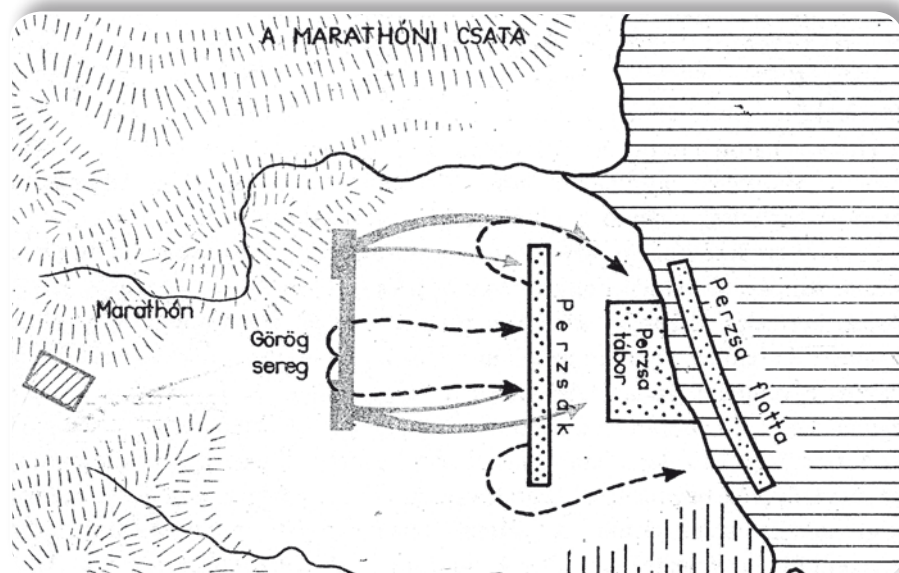
A görög támadásra, a perzsa hadsereg két szárnya megrendült, de a derék had kitarított. Az athéniak azonban nemcsak erőteljesen támadtak, de higgadtan gondolkodtak is. Nem üldözték a hátráló szárnyakat, hanem két oldalról bekerítették a derék hadat, mire a perzsák seregének nagy része a hajókra menekült. Hét hajó esett az athéniak fogságába. A többi meghátrált, s miután az a kísérletük is meghiúsult, hogy tengeren kerüljenek Athén elé, és elfoglalják a várost, a megvert perzsák hajóhada visszavonult a kis-ázsiai partokra. Tehát a görögök a marathóni síkon fényes győzelmet arattak a verhetetlennek hitt perzsa hadsereg felett. Ez a győzelem Athénnek vezető szerepet biztosított Görögországban.

Amikor befejeződött az ütközet, egy marathóni pásztor futva vitte a győzelmi hírt Athénba. Mikor odaért, csak annyit mondott: „Győztünk!”, és összerogyott.

1896-ban, amikor felújították az ókori olimpiai játékokat, a marathóni ütközet emlékére bevezették a maratoni futást, és felvették ezt a sportágat az olimpiai játékok műsorába. Ez a leghosszabb futószám 42 195 métert tesz ki.

Összeállította:

Uri Ferenc történész

NEVEM: **Bíró Viktória.**
 HAJAM SZÍNE: Barna.
 SZEMEM SZÍNE: Barna.
 CÍMEM: 24416 Kispiac,
 Kincstár utca 27/A.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM:
 Október 10. Általános Iskola,
 8.10
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Ábel
 István.
 MIT SZERETEK AZ
 ISKOLÁBAN? A lukasórárt, a
 kémiát és a matekot.
 KEDVENC KÖNYVEM:
 Vámpirnaplók.

KEDVENC OLDALAM A JÓ
 PAJTÁSBAN: Mindegyik,
 kivéve az Utazz velünk.
 HOBBIAIM: Gyöngyfűzés,
 fonás, cserkészlet, olvasás
 és gyűjtögetés.
 KEDVENC SPORTOM:
 Röplabda.
 KEDVENC SZÁMÍTÓGÉPES
 JÁTÉKAIM: Jégkorszak 2,
 Shrek 2.
 KEDVENC DALOM: Nosa,
 Nosa és még sok másik.
 KEDVENC ÉVSZAKOM:
 Mindegyiket szeretem
 valamiért.
 MI LESZEK, HA NAGY
 LESZEK? Még nem tudom.
 NO ÉS A SZERELEM?
 Nincs, de egyébként
 levelezőtársat keresek.

NEVEM: **Huszár Hédi.**
 BECENEVEM: Hészi.
 HAJAM SZÍNE: Szőkésbarna.
 SZEMEM SZÍNE: Barna.
 MAGASSÁGOM: 160 cm.
 CÍMEM: 24430 Ada, Cseh
 Károly u. 40.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola,
 5. b.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Lazić
 Erika tanárnő.
 LEGKEDVESEBB
 OSZTÁLYTÁRSAM: Muzslai
 Anikó.
 KEDVENC TANTÁRGYAIM:
 Torna, műszaki oktatás,
 biológia.
 MIT SZERETEK AZ
 ISKOLÁBAN? A tornaórát.

KEDVENC OLDALAM A JÓ
 PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 KEDVENC KÖNYVEM:
 Neveletlen hercegnő 10.
 MIT CSINÁLOK SZABAD
 IDŐMBEN? Gyöngyöt
 fűzök.
 KEDVENC SPORTJAIM: Tánc,
 foci.
 KEDVENC EGYÜTTESEM:
 Pink.
 KEDVENC ÉNEKESEIM:
 Rihanna, Eminem, Michael
 Teló.
 KEDVENC DALAIM: Nosa,
 Good filling, Hot.
 KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya,
 tigris.
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.
 MI LESZEK, HA NAGY
 LESZEK? Kozmetikus.
 KEDVENC TÉVÉMŰSORAIM:
 Jóban Rosszban, Roci, Dr.
 Csont, Marina.
 HA LEHETNE, MIN
 VÁLTOZTATNÉK? A
 szegény kóbor kutyáknak
 menedéket nyújtanék.
 HOGYAN? Összeszedném
 őket, és elajándékoznám
 az embereknek.
 NO ÉS A SZERELEM? Igen,
 van. P. E.

LEXIKON

NEVEM: **Kalinka Tamás.**
 BECENEVEM: Tomi.
 HAJAM SZÍNE: Barna.
 SZEMEM SZÍNE: Kék.
 MAGASSÁGOM: 147 cm.
 CÍMEM: 24430 Ada, Kis Ernő
 u. 35.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola,
 5. b.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Lazić
 Erika.

MIT SZERETEK LEGJOBBAN
 AZ ISKOLÁBAN?
 A földrajzot.
 LEGKEDVESEBB
 OSZTÁLYTÁRSAM: Szél
 Csongor.
 KEDVENC OLDALAM A JÓ
 PAJTÁSBAN: Nincs.
 KEDVENC KÖNYVEM:
 Robinson Crusoe.
 MIT CSINÁLOK SZABAD
 IDŐMBEN? Olvasok.
 KEDVENC ÁLLATAIM: Elefánt,
 teknős, galamb.
 KEDVENC ÉVSZAKOM:
 Tavasz.
 MI LESZEK, HA NAGY
 LESZEK? Utazó.
 HA LEHETNE, MIN
 VÁLTOZTATNÉK?
 Elrendelném, hogy ne
 legyen házi feladat!
 NO ÉS A SZERELEM?
 Titok.

NEVEM: **Tóth Ádám.**
 BECENEVEM: Ádi.
 HAJAM SZÍNE: Barna.
 SZEMEM SZÍNE: Barna.
 MAGASSÁGOM: 154 cm.
 CÍMEM: 24430 Ada, Rade
 Končar u. 34.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola,
 5. c.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Matic
 Ilona tanárnő.
 LEGKEDVESEBB
 OSZTÁLYTÁRSAIM: Varsi
 Anett, Pámer Bence,
 Kőrösi Kitti.
 KEDVENC KÖNYVEM:
 Geronimo Stilton sorozat.

MIT SZERETEK AZ
 ISKOLÁBAN? A jó
 tanárokat!
 KEDVENC OLDALAM A JÓ
 PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 MIT CSINÁLOK SZABAD
 IDŐMBEN? Gitározok,
 úszok, olvasok.
 KEDVENC SPORTOM: Úszás.
 KEDVENC EGYÜTTESEM:
 Iron Maiden, Queen.
 KEDVENC ÉNEKESEIM:
 Bruce Dickinson, Freddie
 Mercury.
 KEDVENC DALOM: We are
 the Champions.
 KEDVENC ÁLLATAIM:
 A kismacskák.
 KEDVENC ÉVSZAKAIM:
 Tél, nyár.
 MI LESZEK, HA NAGY
 LESZEK? Még nem tudom.
 HA LEHETNE, MIN
 VÁLTOZTATNÉK? Az
 emberek megélhetési
 körülményein.
 HOGYAN? Úgy, hogy a sok
 munkanélkülinek munkát
 adnék.
 NO ÉS A SZERELEM? Titok.

RÜGYFAKADÁS

A három sárkányfi

Hol volt, hol nem volt, volt egy Ügyi nevű sárkányfiú.

Ügyinek volt egy barátja, akit úgy hívtak, hogy Süsü. Süsü zöld sárkány, és egyáltalán nem félelmetes, mint Ügyi. Süsü eléggé „balszárnyas” volt. A tornaórán barátkoztak meg, mikor felidegesítették a tornatanárt, és Süsü tüzet okádva felgyújtotta a tornatermet. Nem emlékszem, hogy találkoztak-e a tanárral azután, de az az egy biztos, hogy megbüntették a két kis-sárkányt, nem volt szabad többet tornára járniuk.

Egy szép napon Süsü és Ügyi elhatározták, hogy repülnek egyet. Utközben látták, hogy egy hétfejű sárkány elrabolja Mohit! Mohi egy másik barátjuk, nagyon kövér, mert rengeteget eszik. Most is vajás kenyéret tartott a kezében, míg a sárkány karmai között volt. Ügyi és Süsü a fák között követték őket, míg egy nagy barlanghoz nem értek. Ott leálltak, és hallgatták, hogy mit mond a hétfejű sárkány. Azt mondta a szolgájának, hogy főzze meg addig Mohit, míg ő elmegy desszertet lopni az emberektől. Süsü megkérdezte Ügyit, hogy mi az az ember. Ügyi elmagyarázta, hogy az ember az olyan, mint a sárkány, csak nincs szárnya. Mikor a hétfejű elment, akcióba léptek. Ügyi elijesztette a szolgát, Süsü megfogta Mohit, és kezdte fölfelé cipelni. Éppen akkor érkezett meg a hétfejű sárkány. Süsü véletlenül kiejtette Mohit, mert zsíros volt a keze... és szegény Mohi Ügyire esett rá. Erre a hétfejű sárkány eszeveszettül fújta a tüzet, le akarta perzselni őket. Éppen arra repült a sárkányrendőr, leállította a gonosz hétfejűt, és dutyiba tömte. Ügyi megkérdezte tőle, hogyan találta meg őket. A rendőr azt mondta, mikor tüzet látott, tudta, hogy valami nincs rendben.

Megköszönték a rendőrnek, hogy kisérgítette őket a bajból, és elmentek játszani.

Balog Dávid, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Tréfás mesék

Hiszitek vagy nem, én elhiszem. Egyszer elhatároztam, hogy kiiszom az óceán vizét. Aztán megeszem a cápákat, halakat, rákokat. Az óceán végén találkoztam egy sirállyal. A karomhoz vágott egy cápát, majdnem eltört a lábam. Eldöntöttem, hogy felszántom a Dunát. Mikor átértem, teljesen havas lett a lábam. Odaértem az életfához, és nem volt rajta semmi csak levelek. Megláttam egy kiszáradt tavat. A lyukas csizmámmal merítettem egy jó nagyot. Az egész világon árvíz lett. Az én mesém is tovább tartott volna, ha a csizmám nem lett volna lyukas.

Mendei Tamara, 5. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Hiszitek, nem hiszitek, nemrégiben furcsa dolog történt velem.

Bodri nevű sánta kutyámmal futkároztunk a réten, amikor egy csapat tarka fülű nyúl szórt felénk a fűben. Bodri a nyulak láttán remegni kezdett, és úgy elszaladt, hogy még ma sem érte senki utol. A nyulak körém álltak, és játszani hívtak. Először a Nyuszi ül a fűben játékot játszottuk, majd árok cica-macáztunk, az árok nélküli réten. Hangos kacagásunkra összegyűlt a környék többi állata is, és újabb közös játékba kezdtünk. A Kinn a farkas, benn a bárányi játéknál bárányok kergették a farkasokat. Éhes tyúkok ették a rókákat, a kutyák barátkoztak a macskákkal, a kacsák gágogtak, a libák sáporogtak. Óriási állatbuli kerekedett, hajnalig tartott a táncos multság. Egerek táncoltak macskákkal, kecskék a farkasokkal, tyúkok a rókákkal.

Mindenki jól szórakozott, senki senkire nem haragudott, és életre szóló barátságok kötődtek az ellenségek között is. Reggel megcsörrent az ébresztőóra, és e csodálatos álom véget ért.

Miklós Tímea, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Képzeldjétek, tegnap vettem egy tyúkot. Ma annyi tejet adott, hogy az kihihetetlen! Holnap meg megrúgta Pista lányomat!

Később meg egy fura figura hazavitte a halakat az erdőből, közben majdnem beleesett a kiszáradt, vizes tóba. Ettől elkezdett ugrabugrálni. Miközben figyeltem, úgy fejbévágott egy gigantikus balossal, hogy egy jégtömbre ájultam. No, ettől a jégtömbtől lett görbe az orrom.

Ha nem hiszed, a te orrod is görbe lesz!

Nyúl Sámuel Balázs, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Kedves Pajtások!

Már jócskán benne vagyunk az őszben, de a szép, nyári emlékek még mindig melengetik a szívüket. Bevallom, én is élvezettel olvastam **Gyuráki Leonóra** beszámolóját mozgalmas nyári vakációjának programjairól. Azok közül is a legérdekesebb a szajáni parókia pincéjében megélt önfeledt játék. Nem biztos, hogy van még egy hatodikos lány, aki a nyáron **Zserai Petrához** hasonlóan elsajátította a sütes-főzés fortélyait. Ehhez Petrának Csernyén, a messzi mamánál kellett töltenie a nyarat, ahol még a mákos kalács készítésével is kísérletezhetett.

A táncos kedvű **Firsing Karolina** jól kitáncolta magát a gyermekhéten. A jókedvet, lendületet írásában halmozással és fokozással érte el.

Igazi napló **Kovács B. Réka** írása: nemcsak élmények sorakoznak benne, hanem Réka érzelmei és gondolatai is behálózják az eseményeket.

Az egyik múltkori levelemben a címadás figyelemkeltő szerepét említettem, de a cím kötelez is. Fontos, hogy jól fölépített, nyelvileg kifogástalan, érdekes írás kerüljön alá. A Jó Pajtásnak küldött fogalmazások nincsenek híján a fenti jelzőknek.

Ma mégis valamivel többet szeretnék nektek megmutatni. Valamit, ami a fogalmazás írójának az egyéniségét tükrözi: **egy-egy különleges nyelvi fordulat** (lásd a tréfás mesék befejezését!); **szelletes névadás** (A három sárkányfi: Ügyü, Süsü, Mohi); **jó ötletek** (pl. a képversek); **a humor és játékosság** (Szabó Csongor: Padtárs című verse); **az abszurd megjelenítése** (Surányi Bence Bezúgtam című fogalmazása).

Lapzártáig 63 írás és 9 rajz érkezett a Rügyfakadás postaládájába, ezt a következőknek köszönöm:

Csantavér: Ali Amina, Ander Patrícia, Berényi Igor, Csikós Emese, Fügedi Ákos, Horváth Dominik, Horvát Réka, Kecsenovics Kitti, Pletikoszity Gábor, Vörös Viktor (2 írás) és Zserai Petra (2 írás); két rajzot küldött Kecsenovics Kitti;

Magyarcsernye: Apró Flórián, Biacsik Nikolett, Boka Bernadetta, Fazekas Anasztázia, Golity Jagoda, Hanyic Alíza, Kiss József, Kiss Zsanett, Korom Andrea, Megyeri Anna, Megyeri Milica, Nerer Albert, Oláh Anita, Palatinus Oszkár, Rajkovics Miklós, Sötét Krisztián, Talpai Lóránd, Vajda Lívia és Vastag Ottó;

Magyarkanizsa: Bálint Fanni, Bicskei Dianna, Kovács B. Réka, Lackó Anita, Losonc Lia, Rózsa Zsóka és Szatmári Viktória;

Nagykikinda, Fejős Klára iskola: Fekete Mária és Szili Antónia;

Óbecse, Samu Mihály iskola: Firsing Karolina, Gere Krisztián, Kiss Kornélia, Kohajda Tamás, Lénárt Zsanett, Magyar István (2 írás), Mák Emese, Mede Rita, Petrényi Eleonóra, Surján Orsolya, Szemő Nikolett, Talpai Előd és Tokodi Melánia;

Szabadka, Kizúr István iskola: Pavli Dávid és Péter Györk; rajzot küldött: barna Krisztián, Csorba Viola, Györfi, Katona Viktor, Kubik Annamária, Paoli Dávid és Péter Györk;

Szilágyi: Csévári Leontina és Toldi Valentina;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Gyetvai Dávid, Pósa Fanni, Surányi Bence, Szabó Emese.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Őszanyó ajándéka

Olyan szép volt,
Tökéletes,
Kerek és ízletes.
Szőlőszem volt,
Mosolygós,
Nagyon finom,
Ropogós.
Beleharapni csuda jó,
Meghozta az őszanyó.

Falletta Léna, 3. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Daniel Craig

Daniel Craig angol színész a kilencvenes években kezdte pályáját, de nem találták meg elsőre a figyelemre méltó szerepek. Csak akkor fedezte fel igazán a filmvilág, miután Bond-zakót öltött, kedvenc italát pedig rázva, de nem keverve kérte. A 007-es titkos ügynök rajongói azonban nagyon kényesek arra, hogy ki játssza el kedvencüket, így Craig elfogadása sem ment simán. Képzelt interjúnkban Daniel Craiggel beszélgetünk a szerepekről és a Bond-filmekről.

– A világ az új James Bondként ismer. Hogyan jutottál el ideig?

– Egyszerű családból érkeztem. Apám kereskedő, anyám pedig tanárnő volt. Egészen kicsi koromban költöztünk Liverpoolban. Anyámat – tanárnő révén – érdekelte a színház, és engem is többször elcipelt magával. A színpadon megjelenő csoda azonnal magával ragadott, és az iskolában is jelentkeztem a színjátszó körbe. A szerelem a színházzal tehát már gyerekkoromban megtörtént.

– Mikor döntötted el, hogy a színészet a hivatásod lesz?

– Tizenhat évesen egy nemzetközi ifjúsági színház tagja lettem, és itt felfigyeltek rám a tanárim. Ők buzdítottak arra, hogy a színészetet válasszam, habár érdekelt a sport is. Különösen a rögbiben és az atlétikában jeleskedtem. Ugyanakkor a jó fizikai erőnlét hozzájárult ahhoz, hogy a színpadon is jobban teljesítsek. A tanulmányaimat ezek után Londonban folytattam, és együtt tanultam Joseph Fienneszal, valamint a motormegszállott színész barátommal, Ewan McGregorral.

– Mikor kezdtek el megtalálni a filmszerepek?

– Nagyon megörültem, amikor 1992-ben megkaptam az elsőt, John G. Avildsentről a The Power One-ban. Habár a továbbiakban is megtaláltak a számomra jelentős filmszerepek, a kilencvenes években még nem törtem fel. Ebből az időszakból mégis kiemelném az 1998-as Elizabeth-et, amelyben együtt játszhattam a nagyszerű Cate Blanchettel.

– Mi történt veled 2000 után?

– Mondhatni, hogy kerestem magamat és helyemet a filmvilágban. Ismét nagy nevekkel és jó filmekben játszhattam például Kim Basingerrel az Álom Afrikáról című filmben, Angelina Jolie-val a Tomb Riderben, Paul Newmannel, Jude Law-al és Tom Hanksszel pedig a Sam Mendes gengszterfilmben. Ebben az időszakban sokféle filmben kipróbálhattam magamat: krimikben, thrillerekben, drámákban és vígjátékokban egyaránt.

– Mikor lettél 007-es ügynök?

– 2005 októberében vált hivatalossá, és 2006-ban a Casino Royalban én jeleníthettem meg James Bondot. A film készítői azt mondták, hogy folytatásként is bennem látják a 007-est.

– Te is láttad magadban?

– Nem is tudom, azért belegendoltam, hogy kikhez hasonlítanak majd: Sean Connery, Roger Moore, Pierce Brosnan stb. Nem is fogadtak el elsőre a 007-es rajongói.

– Rosszul esett ez neked?

– A bulvár szerint unalmas a képem, és nem vagyok jóvágású, mint az elődeim. Ők hatottak valószínűleg azokra is, akik ellenem tüntettek. Természetesen voltak kétségeim, de nagyon sokat jelentett az, hogy az említett három

Bond-színész, sőt még a két gonoszt játszó Christopher Lee és Toby Stephens is mellém állt. Emellett meggyőztek a film készítői, akik a rajongóknak is ígéretet tettek. Azt mondták, hogy az én külalakom jobban passzol a modern időkhoz, és hitelesebben alakíthatok egy jelenkori ügynököt. Azt is mondták, hogy a filmet egyébként is akciósabbra tervezik, amelyhez jól jön a sportmúltam, a látványos jelenetekkel pedig meggyőzik a szkeptikusabb rajongókat is. Ez pedig pont így történt. Az idő bennünket igazolt, nagy sikert ért el A Quantum csendje, és nagyon jól startolt a Skyfall is, amelynek hangulatához remekül illik Adele fülbemésző dala.

Gion Nándor

Izsakhár

(Részlet)

A fehér sündisznó

M. Holló János befejezte az Izsakhárról szóló regényének hatodik fejezetét, igen hosszú sűrű sikeredett a fejezet, és M. H. János igen elégedett volt, mert a hosszú regényrészlet jobbára az öszvérekről szólt, márpedig M. H. János alig tudott valamit az öszvérekről, életében csak egyetlen öszvért látott, valamikor régen még gyermekkorában egy falusi vásáron, az is módfelett rosszindulatú öszvér volt, amíg a vásározó emberek alkudoztak körülötte, hasba rúgott egy cigány lókupecet, a lókupec összecsukszott és a földre hajtotta a fejét, a vásározó emberek gyorsan becipelték a legközelebbi sátor alá és fölfektették egy kecskelábú asztalra, a sátorban lacikonyha üzemelt, és meztelen karú énekesnő énekelt egy gömbölyű mikrofonba, a lókupecet megittatták rummal, amitől az gyorsan életre kapott, lekecmergett a kecskelábú asztalról, de M. H. J. akkor már csak az énekesnőt bámulta meg a gömbölyű mikrofont és biztos volt benne, hogy a mikrofon azért van az énekesnő szája előtt, mert a rádióállomások is közvetítik a harsány énekszót, és ezek után még sokáig hitte, hogy a rádiók zeneműsorait a lacikonyhából sugározzák, és emiatt az öszvér kapcsán folyton lacikonyhákat látott maga előtt, ami nagyban megnehezítette az öszvérekről szóló fejezet megírását. Hosszas erőlködés után is csupán arra emlékezett vissza, hogy az öszvér, mielőtt hasba rúgta volna a kupecet, hátracsapta a füleit. Így azután Izsakhár öszvérei is minduntalan hátracsapták a füleiket, amire egyébként jó okuk volt, mert azokban az ósrégi időkben homokvihár tombolt, és a homokvihár érthetően nyugtalanította és idegesítette az állatokat és az embereket egyaránt.

Izsakhár szolgáljaival és hajcsáraival több mint kétszáz öszvért terelgetett egy bibliai vásárról hazafelé a táborába, a sivatagban terelgették az öszvéreket, itt kapta el őket a vihar, az erős szél felkavarta a homokot, és nyugtalanította az egyébként is rossz természetű állatokat, és egy ingerült öszvér hasba rúgta az egyik hajcsárt, aki összecsukszott, és a homokba fúrta a fejét, jajgatott, mert három bordája is eltörtött, nagyon fáj a gyomra és az oldala, nem tudott tovább gyalogolni, erre kerestek egy viszonylag szelíd öszvért, amelyik csak ritkán csapta hátra a füleit, erre felrakták a szerencsétlen öszvérhajcsárt, de ő még a szelíd öszvér hátáról is többször leesett a fájdalomtól. Ilyen keservesen haladtak előre a sivatagban, később azonban szerencsére alábbhagyott a vihar, és akkor rábukkantak egy sátorra, s a sátor előtt hosszú szakállú bölcs

öregember üldögélt, és különféle gyógyfüvekből gyógyteákat főzött. A lesérült öszvérhajcsárt megittatták gyógyteákkal, ezek után már nem fáj a gyomra és az oldala, az öszvérek is megnyugodtak valamelyest, füleikkel az ég felé mutattak, ahonnan a vihar nyomán még mindig sárga homokszemek hullottak a karavánra, végül is szerencsésen megérkeztek a táborba, ahol boldog asszonyok és nevető gyerekek várták őket, és Izsakhár akkor ismét elképzelte, hogy egyszer majd kizöldül a sivatag, és kövérré hízott barmok legelésznek a homokdombok között a völgyekben, sőt már-már pálmafákról és narancsligetekről is álmodozott, bár Izsakhár M. H. J. Szerint egyáltalán nem volt álmodozó természet, ezt persze nem tudhatta biztosan, jóformán semmit sem tudott Izsakhárról, de hát az öszvérekről is nagyon keveset tudott, mégis megírt róluk egy hosszú fejezetet.

M. H. J. tehát elégedett volt, és arra gondolt, hogy pihenhetne néhány napig, esetleg megpróbálhatná újból felcsalogatni a lakásába a széparcú guberáló asszonyt, akit az öszvérek miatt eléggé elhanyagolt az utóbbi időben. Fogta hát a kis színházi látszóvet, amelyet valamikor a guberáló asszonytól kapott, az ablakhoz ült, és figyelte a szemeteskanakát. Szép napsütéses reggel volt, az emberek álmosan jöttek ki a bérházakból, és siettek valahova dolgozni, M. H. J. tudta, hogy időnként őt is figyel valaki egy katonai távcsővel a szemközi bérházból, de most nem törődött ezzel, a széparcú asszonyt várta. És megjött az asszony, sorra járta a szemeteskanakát, szorgalmasan gyűjtögette a kenyérdarabokat a zsákjába, M. H. J. kinyitotta az ablakot, kihajolt a negyedik emeletről, az asszonyra szegezte a kis látszóvet, de a széparcú asszony nem nézett fel, megtöltötte a nagy csalánszákot kenyérdarabokkal, aztán vállára dobta a zsákot és elment, vitte a kenyérdarabokat a disznóknak. M. H. J. csalódottan húzta vissza a fejét, egy pillantást vetett a szemközi bérházra, mintha ismét látta volna a részegező katonai távcsövet, de ezúttal sem törődött vele.

Délután újból megjelent a széparcú asszony, megint telerakta zsákját kenyérdarabokkal, és akkor végre felnézett M. H. J. ablakára. M. H. J. integetett neki, az asszony visszaintett, mintha amúgy is fel akart volna jönni hozzá, és mutatott is valamit a jobb tenyerén, valami fekete tárgyat, M. H. J. Azonban a gyöngye kis színházi látszóvet nem tudta megállapítani, hogy mit tart a kezében. Az asszony akkor feljött hozzá a negyedik emeletre.

M. H. J. szélesre tárta lakása ajtaját, kedvesen mosolygott a széparcú guberáló asszonyra, az meg kissé pihegve mondta:

A múltkor, amikor feljöttem, egy szekercével várt rám az ajtóban.

Akkor éppen egy betörő rontott rám – emlékeztette az asszonyt M. H. J. – Teofilnek hívták az illetőt, de én elbántam vele.

Emlékszem Teofilra – mondta az asszony. – Ijedt, sovány fiúcska volt, balta nélkül is elbánhatott volna vele. Hol van most a baltája?

A megszokott helyén – mondta M. H. J. – A szekrény aljában a fényképalbumok és a levendulás zacskó mellett.

M. H. J. becsukta az ajtót, az előszobában álltak, az asszony előrenyújtotta jobb kezét.

Hoztam magának valamit – mondta.

Egy simára csiszolódott fekete kavics volt a tenyerében, akkora lehetett, mint egy egér, és a formája is egérré emlékeztetett, de nem volt farka.

Olyan, mint egy kis sündisznó – mondta az asszony.

Pontosan olyan, mint egy sündisznó – hagyta rá M. H. J. – És nekem most éppen sündisznóra van szükségem. Az utóbbi időben svábbogarak jelentek meg a fürdőszobámban. Esténként előbújnak a falakból, és egész éjszaka futkároznak a fürdőszobámban. Úgy tudom, a sündisznó felfalja a svábbogarakat.

Ez a sündisznó kőből van – mondta az asszony. – De otthon a kertünkben van egy igazi sündisznó is.

A svábbogarak csúfak és buták – mondta M. H. J. – Nem tudják megkülönböztetni a kővé merevedett sündisznót az igazi sündisznótól. Esténként majd beteszem a fürdőszobába a sündisznómat, a svábbogarak megriadnak tőle és elszöknek a szomszéd épületbe, aminek nagyon örülnék, mert valaki onnan katonai távcsővel szokta figyelni az ablakomat, és ez néha idegesít.

Nem szeretném, ha valaki meglátná, hogy feljöttem magához – mondta riadtan az asszony.

Behúztam a függönyöket – nyugtatta meg M. H. J. – Senki sem láthat be a lakásba, még katonai távcsővel sem. Így hát csak én láthatom magát. – Megsimogatta az asszony arcát. Gyönyörű arca van, és mindig olyan holmik ad nekem, amire éppen legnagyobb szükségem van: színházi látszóvet és sündisznót.

Thomas Mann

József és testvérei

(Részlet)

Jebse

Csak rövid ideje, hogy a két ember látta egymást. Mint rendszeren, József atyjának mósusz- és mirhaillatú sátrában fogyasztotta el vacsoráját, néhány, éppen ott tartózkodó testvére vagy féltestvére társaságában; mert a többiek más nyájának őrzése céljából beljebb az országban, észak felé időztek, egy völgyben fekvő megerősített város és zárán-dokhely közelében, az Ebál és Garizim hegyek tövében, amelyek neve Szihem, Sekem, „Tarkó”, mások szerint Mabartha vagy „Hágó” volt. Jákób a sekembeliekkel hitbarátságot tartott fenn, mert jóllehet ott az istenséget a szíriai pásztor és szép úrfi, Adónisz vagy ama Tammúz nevű virágzó ifjú alakjában imádták, akit a vadkan megcsonkított, s akit odalenn az alföldön Uzirinak, áldozatnak neveztek, mégis már régóta, Ábrahám és a szihemi papfejedelem, Melki-cedek ideje óta ez az isteni személy különös eszmei jelleget öltött, melynek révén az Él eljón, Baál-berít nevet, tehát a fő-fő, a szövetség ura, ég és föld alkotója és parancsolója nevet kapta. Ezt a felfogást Jákób helyesnek és tetszőnek ítélte, s hajlandó volt a szétszaggatott sekemi fiúban az igazi és a legmagasabb istent, Ábrahám istenét, és a szihemitákban hittestvéreket látni, kiváltképpen mert nemzedékről nemzedékre szálló hiteles hagyomány szerint az ősbévándorló beszélgetés közben, és pedig Szodoma bírójával folytatott tudós disputa folyamán maga is „Él eljón”-nak nevezte az általa felismert istent, s így Melki-cedek Baáljával és Adónjával egyenlő rangúvá tette. Mezopotámiából való visszatérése után, fölütvén sátorát Szihem városa előtt, oltárt emelt ennek az istennek. Kutat is épített ott akkor, és a legeltetési jogot jó ezüstsékelekkel megváltotta.

Később Szihem és Jákób nemzetsége között súlyos viszályok támadtak, melyeknek következményeit a város borzalmasan megsínylette. De a béke aztán helyreállt, és a viszony felújult, úgyhogy Jákób barmainak egy része mindig Sekem legelőin táplálkozott, s fainak és pásztorainak egy része a nyájak miatt szemelől eltávolodott vala.

A vacsorán Józsefen kívül részt vett Lea két fia, és pedig a csontos Izzakár és Zebulón, aki a pásztoréletet megvetette, de földművelő sem kívánt lenni, csupán tengeri hajós. Mert amióta Aszkalunban tengerre szállt, nem ismert magasztosabbat ennél a hivatásnál, és roppant tódításokkal beszélt kalandjairól s a szörny-korcs lényekről, amelyek a nagy vízen túl élnek, s amelyeket a hajós fölkereshet:

bika- és oroszánfejű emberekről, kétfejűekről, kétarcúakról, akiknek egyik arca emberé, másik komondoré, úgyhogy hol beszélnek, hol meg ugatnak, szivacs lábú istenteremtényeiről és más csodalényekről. Ott volt még Bilha fia, a fürge Naftáli, és Zilpa két gyermeke: az egyenes Gád, valamint Áser, aki mint rendszeren, most is a legjobb falatok után kapkodott, s mindenkinek szája íze szerint beszélt. Ami József édestestvérét, a gyermek Benjámit illeti, ő még az asszonyok között élt, és túlságosan kicsi volt ahhoz, hogy lakomákon vegyen részt: mert a mai vacsora az volt.

Egy férfiú, név szerint Jebse, aki Taanákból jött, estebéd közben templomuk galambrajairól és halastavairól beszélt, s már napok óta úton volt egy téglával, melyet Taaná ura, Asirat-jasur, kit némi túlzással királynak neveztek, „testvére”, Gáza fejedelme, név szerint Rifat-Baál számára küldött, minden oldalán teleírva szavakkal, hogy éljen boldogul Rifat-Baál, és minden fontosabb istenség fogjon össze

üdvössége, valamint házának és gyermekeinek üdvössége érdekében, ám ő, Asirat-jasur a tőle több-kevesebb joggal követelt fát és pénzt nem tudja küldeni, mert egyrészt magának sincs, másrészt neki is sürgős szüksége volna rá, küldi azonban Jebse útján tulajdon maga és Taaná népe védőistenének, Aséra istennőnek rendkívül nagy erejű agyagszobrát, hogy az áldást hozzon fejére, s megszabadítsa sóvárgásától a fa és pénz után: ez a Jebse tehát – hegyes szakállú, tetőtől talpig tarka gyapjuszövetbe burkolt férfiú – betért Jákobhoz, hogy véleményét meghallgassa, kényerét megtörje, s továbbutazása előtt a tenger felé megháljon nála, és Jákób a követet vendégeként befogadta, s csak annyit kívánt tőle, hogy Astartének, egy nadrágos női alaknak szobrát, melynek fején korona s fátyol volt, s parányi mellecskét két kézzel fogta, közelébe ne hozza, hanem tegye valahová félre. Különben minden előítélet nélkül ment elébe, megemlékezve arról a régidőből fennmaradt történetről, mely szerint Ábrahám egy ősz bálványimádót haragjában a pusztába üldözött színe elől, türelmetlenségéért azonban az Úr megfeddette, s Ábrahám erre visszahívta az eltévelyedett aggastyánt.

Kedves Olvasó Tanulók!

A három héttel ezelőtt Belgrádban lezajlott 57. Nemzetközi könyvvásáron igen nagy érdeklődést váltott ki egy vajdasági könyv, **Gion Nándor** (1941–2002) novelláinak szerb fordítása, amelyet *Priče iz Keglovićeve ulice (Történetek a Keglovits utcából)* cím alatt az újvidéki Forum Könyvkiadó és a szenttamási Gion Nándor Emlékház jelentetett meg. Mindez azt sugallja számunkra, hogy a Gion-elbeszélés ma is az olvasói érdeklődés középpontjában áll mind magyar, mind szerb befogadói területeken. Gion Nándor *Izsakhár* (1994, 2008) című regényének részlete ennek apropóján került mai rovatunkba. A történet egy vajdasági íróról szól, aki Izsakhárról, a bibliai József egyik kevésbé aposztrofált testvéréről ír regényt a múlt század kilencvenes éveiben, amikor erre felele igencsak nehéz idők (háború, nincstelenség!) jártak. József és testvéreinek története nagyon ismert és tanulságos története a Bibliának. Nagyon híres, világirodalmi karakterű regényt **Thomas Mann** írt belőle. Ebből is olvashattok egy rövid részletet – egy életkép Jákob családjának történetéből.

Gondolkozzatok ezekről az összefüggésekről: Biblia – József és testvérei – Izsakhár! Izgalmas felfedezéseket!

Gion Nándor *Izsakhár* című regényét dr. Horváth Futó Hargita tanárnő, az említett szerb nyelvű kötet szerkesztője, a Gion-opus avatott ismerője, a szenttamási Gion Nándor Emlékház vezetője ajánlotta nektek. A képet egy nyári, a franciaországi Ameugny-ban tartott drámapedagógiai előadásról hozta nektek: a József és testvérei történetet adták elő animátorok a táborlakó gyerekek számára!

Bence Erika

Visszatérnek a zenéléshez

Az American Idol és az amerikai X Factor után az amerikai The Voice is új szereplőkkel tér vissza a következő évadra. Christina Aguilera és Cee Lo Green is bejelentették, hogy a tehetségkutató helyett inkább mindketten saját karrierjüket szeretnék egyengetni. A műsor készítői már a csejérről is gondoskodtak, a 4. szezonban Shakira és Usher helyettesítik a két zsűritagot 2013 tavaszán, akik az előzetes várakozás szerint a műsor 5. évadára azért visszatérnek jövő ősszel. Amikor felröppentek a pletykák, hogy az NBC megduplázza a műsort, azaz évi egy helyett két évadot tűznek műsorra, már lehetett tudni, hogy nem minden zsűritag lesz képes vállalni a feladatot.

Mi köti le Christinát és Cee Lo-t?

Christina a visszatérő albumával, a Lotuszal foglalkozik, amelyről első dalát, a Your Bodyt épp a The Voice színpadán mutatta be nemrég, Cee Lo pedig egy karácsonyi albumot és egy ún. családi szituációs komédiát szeretne készíteni a közeljövőben, így érthető az ideiglenes távollmaradásuk is a műsorból. Az NBC közleményében arról is biztosított mindenkit, hogy a zsűri másik fele, Adam Levine és Blake Shelton a 4. szezonban is láthatóak lesznek, igaz, várhatóan előbb-utóbb ők is szeretnének majd szünetet tartani. Blake Shelton már panaszkodott is a szünet nélküli adások hátulütőjéről:

– Teljesen megértem Christinát és Cee Lo-t. Ha turnézni is akarnak, nincs lehetőség szünet nélküli évadot csinálni. Ez számomra sem elfogadható. A műsor mindannyiunknak megvál-

toztatta az életét, de nemcsak ebből áll minden. Egyszer vissza kell térnünk ahhoz, amit valójában csinálunk, a zenéléshez – mondta Blake.

Christina és a Lotus

Christina tehát újból a popzenei karrierje felé fordul. Ennek ékes bizonyítéka az új kislemeze, a Your Body. Ez a dal, amely Max Martin és Shellback producerekkel készült, hivatott felvezetni az énekesnő november 13-án megjelenő vadonatúj stúdióalbumát, amely a Lotus címet kapta. A szóke sztár egész nyáron új albumán munkálkodott, amely az első lemeze lesz a 2010-es Bionic óta. Készülő lemezanyagáról ezt állítja:

– Ha tetszett a Fighter című számom, akkor szeretni fogod az új albumomat. Leleplezem és kifejezem velem a függetlenségemet. Ezek a dalok szimbolizálják mindazt, amit megéltem és megtanultam önmagammal kapcsolatban az elmúlt néhány évben. A szabadságról szólnak, és arról, hogy újra egyensúlyban vagyok magammal, mert tudom, ki vagyok, és mi az, amit csinálni akarok – állítja az énekesnő.

Aguilera egy négyéves gyermek édesanyjaként boldog, hogy maga mögött tudhatja karrierjének kezdeti éveit. Akkoriban úgy érezte, folyton ellenőrzik, és egy olyan imázst próbálnak ráerőltetni, ami nem őt jellemzi. Miután Christina olyan előadóvá vált, amilyen mindig is lenni akart, élvezte, hogy segíthet ugyanebben más énekeseknek a The Voice által. Többször is kijelentette, hogy ezt hatalmas felelősségnek tartja, hiszen támogathat másokat az önkifejezésükben.

Mi lesz Cee Lo-val?

Először is, mint ahogyan már említettük, javában gyúr az ünnepekre. Új felvételeket készít, és a tőle megszokott hangzásvilágot ezúttal felváltja a klasszikusok iránt érzett tisztelete és odaadása. Sajat bevállása szerint

a felvételeket a meghittség és ünnepélyesség jellemzi, közben pedig személyiségének érzékenyebb oldalát is megmutathatja a dalokon keresztül.

Nem véletlenül épp Christinával készített egy dalt. A szóban forgó duett a Baby, It's Cold Outside amerikai sláger, amelyet Frank Loesser írt 1944-ben. Frank a dalt először feleségével, Lynn Garlanddal közösen adta elő saját házatató partijukon, finoman jelezve barátainak, hogy az összejövetel hamarosan véget ér. Frank kifejezetten a téli hónapokra szánta szerzeményét, és eleinte ezt a szerepet is töltötte be, de miután egyre több feldolgozás készült belőle, kinötte ezt az időszakot, és az év bármely szakában megállta a helyét.

Öt évvel később, 1949-ben az MGM felkereste a házaspárt azzal a szándékkal, hogy megvénnek a dal szerzői jogait egy készülő filmjükhöz. Loesser aláírta a szerződést, Lynn pedig megharagudott rá, mert úgy érezte, elárulta azzal, hogy közös dalukat áruba bocsátotta.

Ha meghallgatjuk Cee Lo és Christina verzióját, tisztán kivehető, hogy ők a szerző elképzeléseire hűek maradtak, ugyanis ez a kissé swinges, bluesos árnyalatú hangzás akkoriban igencsak elterjedt és közkedvelt volt.

Összeállította: L. M.

Színdarab Amyről

A tavaly elhunyt brit énekesnő életéről színdarabot mutatnak be jövő év januárjában a koppenhágai Dán Királyi Színházban. Az Amy című darab azt az óriási nyomást mutatja be, amely a szenzációra éhes nagyközönség részéről nehezedik egy fiatal szupersztárra, akinél emiatt súlyos problémák alakulnak ki. Az előadás a néhai énekesnővel készített interjúkon, a díjátadókon elhangzott beszédein, koncertfelvételeken, újságcikkeken, leveleken és a Frank, valamint a Back to Black című korongokon szereplő dalokon alapszik. A darabot a tizenegy ember alkotta Det roede rum (A vörös szoba) nevű alkotói gárda írta meg dán nyelven.

Nyugalomra vágyik

Katonás múltja után James Blunt énekesként tűnt fel a köz tudatban, és 2004-ben berobbant a zenepiacra. Ekkor adta ki legelső lemezét, a Back to Bedlamet. Az ezen hallható You're Beautiful hozta meg neki a világsikert. Ekkor díjat díjra halmozott, de zenei teljesítménye mellett különleges személyisége, és állandó jótékonykodása miatt is milliók kedvencévé vált. A rendkívüli énekes most úgy döntött, elég a csillogásból, és inkább visszavonul. Nem magányos farkasként óhajta eltölteni a sztárvilág nélküli napjait, hiszen barátnőjével, Sofia Wellesley-vel immár kilenc hónapja együtt vannak. Minden bizonnyal kiheverte végre a szaktitását korábbi menyasszonyjelöltjével, Sabina Vidallal.

Együtt a tesók

Három év szünet után újra együtt a Jonas Brothers. Első koncertjüket nemrégiben adták, ahol a régi dalok mellett új szerzemények is felcsendültek. A srácok olyannyira belelendültek ebbe a nagy visszatérésbe, hogy már következő, ötödik lemezükön gondolkodnak. Sőt, állítólag nemcsak gondolkodnak, de már dolgoznak is rajta keményen.

– Nagyon jó újra együtt. Stúdiózunk, rengeteget dolgozunk, és reméljük, hogy ki tudjuk hozni magunkból a legjobbat – mondta a tesók minden konkrétum nélkül.

Az elmúlt években sok minden történt velük. Kis srácokból felnőtt zenészek lettek, érettebb muzsikával, konkrétabb célokkal. Kevin megnősült, Joe szólókarrierbe kezdett, Nick pedig Broadway-sztár lett. Minden jel arra utal, hogy az októberi koncertjük nem az utolsó volt, hanem egy újabb sikeres időszak első állomása.

Liam megsérült

Liam Hemsworth Az éhezők viadala című trilógia második részének egyik jelenete során szenvedett balesetet. A színész a kollégáival a múlt hónapban kezdte el Az éhezők viadala második részének forgatását a georgiai Atlantában. A munka sajnos nem zajlik zökkenőmentesen, ugyanis Liam az egyik akciójelenetet elrontotta, aminek eredményeként kificamodott a térde. Az orvosok azt mondták neki, hogy nem tartják kórházban, ha megígéri, hogy pihenteti a lábát. Ennek ellenére Liam visszaállt a kamerák elé, hogy ne álljon le miatta a forgatás.

– Kiment a térdem a helyéből, de megpróbálom mielőbb ezen túltenni magamat. Egy egész stáb vár arra, hogy tegyem a dolgomat. Kötelességemnek érzem, hogy ne okozzak nekik csalódást. Ebben a részben minden karakternek sok akciójelenete van, úgyhogy nincs leállás – mondta Liam.

Mi lesz veled Instagram?

2010. október 6-án Kevin Systormnak és Mike Kriegernek köszönhetően örökre megváltozott a mobilos fényképezés. Létrehozták ugyanis az Istagramot, ami közösségi médiát épít a zsebfotósoknak. Teszi mindezt ingyenesen és a retro-feeling jegyében. 18 féle szűrőt rakhatunk fotóinkra, így képeink színvilága a régi polaroid fotókra fog hasonlítani. Ezt a érzést még a kizárólagos négyzetes képarány is megerősíti. (Bár lehet, hogy ez a képek kezelését hivatott megkönnyíteni, hisz így nem kell külön sablonokat alkotni a fekvő és az álló formátumhoz.) A programmal tehát bárki könnyedén készíthet hangulatos fényképet, amit azonnal megoszthat a világgal. Egyből érdekessé és népszerűvé vált a mobilos fotózás.

A program először az Apple iPhone-jára lett elérhető, és természetesen hatalmas sikert aratott. Több millió ember akarta kreatív fotózásra használni az iPhone-ját, ami tökéletes erre a célra, hiszen telefon lévén mindig nálunk van, és a fényképező minősége is meglepően jó. (A legújabb 4S modellel 8 megapixeles fotókat lőhetünk, de fontosabb, hogy a szenzor minősége a legjobb a piacon.) A legmegelőbb platformot találták meg a fejlesztők az Instagram számára. Az emberek fotóztak, filtereztek, megosztottak, lájkoltak és kommentáltak. És nemcsak az amatőr zsebfotósok, akik kizárólag telefonnal fényképeznek, hanem a profik is elkezdtek használni. Voltak, akik csak munkafotókat osztottak meg a követőikkel, de voltak, akik egészen komolyan vették a dolgot, és szakosodtak a mobilfotózásra. A nagy fotósok mellett hírességek, zenészek és sportolók is csatlakoztak a közösséghez, amely gombaként növekedett.

A népszerűség pedig egyre csak felfelé ívelt. Miután az Instagram megjelent Androidra is, a felhasználók száma hamar elérte a 80 milliót. De sajnos a felkapottságnak ára is van. Úgy, ahogy a Facebook is tele van mindenféle értékszegény tartalommal és vírus-

sal – a kacsaszájas-csücsörítős profilképekről nem is beszélve – az Instagram is elvesztette kezdeti báját és minőségét. Az ész nélkül fotózóknak köszönhetően, divat lett hangoztatni, hogy az Instagram a közhelyes fotósok gyűjtőhelye, hogy csak amatőr koca-fotósok használják, és egyre több utánzás is készül, ami az Instagram elcsépeltségét figurazza ki. Lépten-nyomon rásütik, hogy olyan dilinyósok gyűjtőhelye, akik – csatlakozva a főáramlathoz – életük minden pillanatát fotókkal dokumentálják. Ami nem is lenne baj, ha ezt nem igénytelen módon, béna témákat még bérnőbb kompozíciókban fogalmaznának meg. Sőt egyenesen művészek tartják, ha egy teljesen átlagos (sőt: gyöngécske) fotóra rádobnak egy retro-szűrőt, és ráírnak valami hangzatos, mélyen filozofikus, az élet nagy kérdéseit feszegető szöveget, amikben kötelezően szerepelnek a life, love, sadness, faith, truth, happiness szavak. Ja, mert ezt természetesen angolul kell tenni, mert az a menő!

Ez ellen tennünk kell! Mivel az Instagram tartalmát kizárólag mi, a felhasználók szerkesztjük, a kezünkben van a változtatás lehetősége. Mikor előhúzzuk a zsebünkéből a

telefont, hogy csattintsunk egyet, előbb gondoljuk át a fotót! A kompozíciót tudatosan alkossuk meg, és a szűrőt is ésszel, a kép hangulatának megfelelően válasszuk ki! Ezentúl legyünk igényesek és kritikusak magunkkal szemben, és csak a legjobban sikerült fotóinkat tárjuk a világ elé!

Ahogy már említettük, az Istagram tele van rendkívül tehetséges fotósokkal. Keresünk meg őket, és nyújtunk ihletet a munkáikból. Kezdetben próbáljuk meg leutánozni a fényképeiket, amíg el nem jutunk egy saját látásmódhoz és stílushoz. Én is találtam pár ilyen fotóst: kapsore, wisslaren és mikokus. Őket bárki követheti, nem fog csalódní!

Tehát az Instagram sorsa a kezünkben van. Élünk a lehetőséggel, és töltjük meg szép fotókkal az oldalt, hogyha legközelebb megnyitjuk az alkalmazást, örömmel nézgethessük a jobbnál jobb fényképeket!

Természetesen engem is megtaláltak az Instagramon, vargabenedek92 a nicknevem.

Instagram
Fast beautiful photo sharing

Meet Instagram

It's a fast, beautiful and fun way to share your photos with friends and family.

Snap a picture, choose a filter to transform its look and feel, then post to Instagram. Share to Facebook, Twitter, and Tumblr too – it's as easy as pie. It's photo sharing, reinvented.

Oh yeah, did we mention it's free?

Available on the **App Store** | **GET IT ON Google play**

A Twitter a Facebook Instagramját követné

A Facebook közel 1 milliárd dollárért vásárolta meg nemrég az Instagramot. A fotómanipuláló alkalmazást nagyon szeretik a felhasználók, ennek az értékét felismerve pedig a rivális Twitter is egy hasonló szolgáltatás bevezetésén gondolkodik. A közösségi hálón nagyon népszerűek a képszerkesztők, a Google nemrég például a német Nik Software-t vásárolta fel, amely az iOS-re kiadott, igen népszerű Snapseed app fejlesztője.

A Marketing Land adatai szerint a nyáron a Twitter felhasználóinak 60 százaléka mo-

bileszközön keresztül érte el a mikroblogot, ez pedig azt jelenti, hogy a telefonon vagy tableten kamera is található. A több mint félmilliárd Twitter-használó számára ésszerű újítás, hogy a saját, manipulált fotójukat is megoszthassák egy tweetben.

A plusz alkalmazás segítségével az egyszerű fotók is érdekessé tehetőek egy-egy kerettel vagy színárnyalattal. Ha hinni lehet a híreknek, egy ilyen kiegészítésnek a nagy népszerűségnek örvendő twitteresek is örülnének. A Twitter a videók feltöltésének engedélyezésén is gondolkodik, méghozzá

harmadik fél (például YouTube) bevonása nélkül.

(HL-CW)

KOS

Elképesztően sok energiád van, ami nem csoda, hiszen végre nem stresszelve telik a heted. Azért jó dolgokban se feledkezz meg tennivalóidról! Próbáld meg mindent megtenni azért, hogy megmentsd kapcsolatodat a pároddal, mert érdemes arra, hogy ne szalaszd el az illetőt néhány semmisség miatt.

BIKA

Ha nem tudsz választani aközött, hogy saját vagy épp más érdekeit tartsd szem előtt, rosszul gondolkodol. Mi lenne, ha csapatban dolgoznátok? Nagyon sok önbizalmad van mostanság, amit ki is használj, amikor ismerkedésre kerül a sor. Válogathatsz a randik közül, ám valahogy egyik sem tesz boldoggá most.

IKREK

Meglehetősen elvárásol, de legalábbis igencsak elvonja a figyelmed valaki a héten. Ez most belefér az idődbe, de azért néha térj vissza a Földre. Megérdemelsz egy kis jutalmat, mert ügyesen megoldottál egy nehéz feladatot, ami másoknak több hét alatt sem sikerült.

RÁK

Amellett, hogy szeretsz másokon segíteni, néha igazán gondolhatnál magadra is. Nehogy hátrányba kerülj csak azért, mert időd nagy részét másokra fordítod! Nagyon nyomott hangulatban vagy, és erre rájátszik az időjárás is. Akármennyire is próbálsz túlélni a napot, elég nehezen boldogulsz a legegyszerűbb dolgokkal is.

OROSZLÁN

Mire végre rászánod magad, hogy kötelességeiddel foglalkozz, mindenki tőled akar valamit. Nem kell összeveszned senkivel ezért, de azért beszélj velük. A kedvesed sulis problémái miatt nagyon maga alatt van. Próbálsz neki tanácsokat osztani, de nem igazán éred el, hogy jobb kedve legyen. Ne add fel!

SZŰZ

Lovagold meg a hullámot, és merd megtenni az első lépést céljaid felé! Napok óta faggatod a barátnődet egy ismerősével kapcsolatban, akire szemet vetettél, de ő sem tud sokat róla. Talán egyszerűbb lenne, ha rögtön a kiszemelttel beszélnél, és nem kerülőutakon próbálnál informálódni.

MÉRLEG

Olyan változás történik az életedben, amitől rengeteg energiád lesz hirtelen. Azért tartsd szem előtt, hogy ne pazarold el akármilyen értelmetlen tevékenységre! Kísérletező kedvvel kelsz fel, így olyan ruhát veszel fel, ami eltér az eddigi stílusodtól. Mások is észreveszik ezt, és sok bókot kapsz, úgyhogy elgondolkozol a stílusváltáson.

SKORPIÓ

Hibátlan emlékezőtehetséggel vagy megáldva, használd is ki! Ne engedd magad rossz irányba befolyásolni, amikor tudod jól a helyes utat! Válogasd meg a rokonaid előtt a szavaidat, mert könnyen félreértés történhet, amiből komoly vita is kialakulhat. Nem kell mindig mindenhez hozzászólnod, van hogy a hallgatás jobb opció.

NYILAS

Nagyon szerelmes hangulatban vagy, és folyton vigyorogsz, szinte repülnél a boldogságtól. A boldogság ragadós, így a hozzád közel állóknak is jobb kedvük lesz. Végre eljutsz egy könyvesboltba, ahol olyan könyveket szerzel be, amik gyógyírt jelentenek majd a sötét őszi délutánjaidon.

BAK

Nagy az esély rá, hogy unalmasabbnál unalmasabb feladatokkal halmozzanak el otthon. Ha gyorsan túl vagy rajtuk, előbb szabadulsz! Nagyon elegend van már ebből a hétből. Egyszerűen megőrjítenek azok a pepecs munkák, amiket kiosztottak feladatként, sehogy sem boldogulsz velük.

VÍZÖNTŐ

Képtelen vagy visszafogni magad, ha valamivel nem értesz egyet, de így könnyen megbánthatsz valakit. Ideje gyakorolnod kicsit a konfliktuskezelést! Borongósan indul a napod, és hiába hallgatod a kedvenc vidám dalaidat, nem leszel tőle jobban. Egy személy próbál felvidítani, de ő teljesen hidegen hagy.

HALAK

A boldogságért tenni kell. Ha te nem foglalkozol a magánéleteddel, és azzal hogy rendbe hozd, akkor ne várd el, hogy magától helyrejönnek a dolgok. Nem muszáj semmit sem megtenned, amihez nincs kedved. Ha a barátaid rád akarnak erőltetni olyan programot, amihez nincs kedved, egyszerűen mondd nemet. Ha sértődés lesz belőle, ne vedd fel.

Cipőkörkép a közelgő hidegre

Egyre gyakrabban érezzük a tél közeledését, pedig még ősz van. A boltok polcain már ott sorakoznak az új trendeknek megfelelő lábbelik. Lássuk az ideai cipőslágereket!

1. Hosszú szárú csizmák

Tavaly is találkozhattál az ún. lovaglócsizmával, mely bélése és sarka miatt nagyon kényelmes viseletnek bizonyult egyesek számára. Az idén sem tűnik el a kínálatból, tehát, ha tavaly nem sikerült beszerezned egyet, még megteheted. A nőiesebb stílus kedvelőinek mindig szerencsésük van, hisz a magas sarkú csizma sosem megy ki a divatból. A velúros anyagú, lapos talpú fazonokból is sok fogyott tavaly, és talán a télen is sikerük lesz. Szintén ilyen anyagú, de talán újdonságnak számít az a csizma, amelynek nem annyira magas a szára, de a talpa telített. Ennek a fazonnak rengeteg változata van, bőven lehet közülük válogatni, akinek ez a stílus tetszik leginkább.

2. Bokacsizma

A bokacsizmák kicsit eltűntek a szemünk elől, de a tervezők gondoskodtak róla, hogy újra a kedvenceink legyenek. A szegecs mint díszítőelem itt is megjelenik, tehát, aki két stílus között ingadozik, annak ez is tetszeni fog. A két slágerszín, a fekete és a barna árnyalatai, néhol fellelhető ugyan egy kis szürke vagy élénkebb árnyalat. A cipőfűzős fazonok különféle sarkakkal, valamint a kicsit sportosabb darabok is újdonságnak számítanak a régi, már jól bevált cipők mellett.

3. Bakancsok

Nem tartoznak a kifejezetten nőies darabok közé, de nagyon fel tudják dobni az ember megjelenését. Általában szegecsesek az ideai bakancsok, vagy csattal díszítettek, ám előfordul 1-2 extrémebb fazon is, pl. színes

halálfejes. A „tutyis” stílusú csizmákat is sok ember lábán lehetett látni, elsősorban kényelmük miatt.

4. Sportos

Újdonságnak számítanak a sportos fazonú csizmák/bakancsok, melyek gyakorlatilag egy sportcipő és egy csizma keverékei. Eddig még csak lassan törtek be a boltokba, de az egyre növekvő kínálat és kereslet miatt gyártásnak indultak, és újult erővel robbantak be az üzletekbe. Kreatív mintáikkal, formáikkal és fazonjukkal kíváncsivá teszik a vásárlót.

Kedvenc zenéd segít a tanulásban

Legkedvesebb számaid segítségével és egy kis odafigyeléssel tökéletes tanuló állapotba hozhatod magad.

A tanulás sosem volt az emberek kedvenc időtöltése, viszont vannak olyan alkalmak, amikor a hátunk közepére sem kívánjuk azt az X oldalt bemagolni valót. Ez lehet azért, mert túlságosan felpörögtünk valami miatt, vagy csak sugárzó hangulatban vagyunk, de az is megeshet, hogy elkapott minket a mélabú, vagy valaki tisztességesen felidegesített. Egy a lényeg: a legkevésbé sem vagyunk hangulatban. Pont az ilyen helyzetek megoldására dolgozta ki Joseph Cardillo, Ph.D. amerikai pszichológus és kutató a következő rendkívül egyszerű, gyors, és nem mellelesleg, igen jóleső módszert.

1. Válogatás

Először is figyelj meg, milyen hangulatban vagy, és válassz ennek megfelelően zenét. Például, ha túlságosan punnyadt vagy, élénkebb, gyorsabb számokat kell

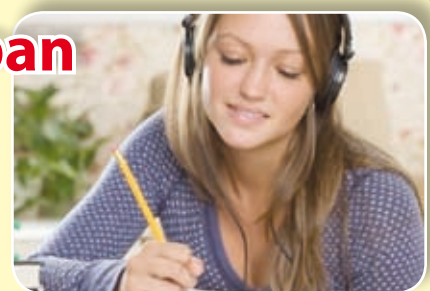
hallgatnod, ha túlságosan feszült, valamilyen nyugodtabb műfajra lesz szükséged. Mindezt természetesen a kedvenc zenéd között! Körülbelül 10-15 percig elég ezeket hallgatnod, közben pedig figyelj oda rájuk, a szövegre, az ütemre, a felbukkanó hangokra – mindenre.

2. Nosztalgia

Most hallgass meg egy olyan számot, amit régen nagyon-nagyon szerettél. Lehet ez egy dal egész kicsi korodból, de az sem baj, ha csak pár hónapja volt nagy kedvenced. A lényeg, hogy kellemes múltbéli élményeket idézzon fel benned.

3. „Mozi”

Miközben ezt a régi számot hallgatod, nosztalgikus hangulatba kerülsz, és előjön egy rakás emlékkép, hang, illat, emberek, akár mondatok vagy beszélgetések is. Koncentrálj, figyelj meg őket, próbálj meg minél több részletre emlékezni, és nézd végig

ezt a pár perces kis filmet a múltból. Ha csukott szemmel jobban megy, próbáld úgy. Mozizz így körülbelül 10 percig (nem baj, ha közben lejárt a szám), és már készen is állsz.

Ezzel a három lépéssel könnyedén helyre rakhatod a hangulatod, hogy kiegyensúlyozottan, de élénken tudj hozzáfogni a munkához. Ha időközben úgy érzed, újra kezd megcsúszni a hangulatod, megismételheted a folyamatot (meg egyébként is, néha nem árt beiktatni egy kis pihenést). Tanulás közben többször olvasd el azokat a részleteket, amiket be akarsz véteni az emlékezetedbe, akár hangosan is. Egész biztosan elő fog jönni, amikor szükséged lesz rá.

Riporter leszek

Május 27-én reggel a magyarországi Sátorlajújhelyre indultunk. Hosszú utazást követően, délután érkezünk meg a Várhegy Üdülőbe.

Teltek a napok, és a mi kis csapatunk minden este összeült, hogy leírja az aznapi eseményeket, amit feltöltöttünk a helyi hírportálra. Így a szüleink, osztálytársaink és minden érdeklődő követhette, hogy milyen programokban veszünk részt több mint 500 km-re az otthonunktól.

Egyik nap a barátommal ellátogathattunk az Újhelyi Zemplén Televízió stúdiójába, ahol belekóstolhattunk a tévéműsor készítésébe. Láthattuk, hogyan készül a Híradó. A televízió igazgatója elmagyarázta, hogyan forgatják az élő műsorokat. Ekkor jött az ötlet, hogy a mi sulinkban is indulhatna média szakcsoport, aminek én nagyon örültem. Azóta is rendszeresen részt veszek a munkában. Riportot készítettem az Ekobecse Polgári Egyesület tagjaival, valamint én vezettem iskolánk első adását, amit a helyi televízió sugározott. Nagyon tetszett a műsorkészítés. A tanárnő segítségével igyekszünk úgy összeállítani a témákat, hogy a műsor nézői közelebbről is megismerjék a körülöttünk zajló eseményeket.

Nagyon érdekes számomra ez a munka. Remélem, még sokáig tevékenykedhetek ebben a csoportban. Később is szeretnék újságírással foglalkozni, mert ezáltal mindig valami újat tanulok, és ismerkedek.

Gyurcsik Heléna, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Városom ünnepe

Városom neve Kikinda, ahol minden évben megszervezik azt az ünnepet, melynek neve Töknapok.

Októberben megünnepeljük a Töknapokat. Az idén volt a 27. Négy napig tartó ünnepség volt. Mindenféle programokkal kedveskednek városunk népének, valamint a vendégeknek, akik más városokból, országokból érkeznek. A gyerekeknek maszkabált szerveznek, ahol őszi termékekből készítenek kosztümöket. Az óvodában, iskolában is folyik a készülődés ilyenkor. Rajzok, kézimunkák kiállítása tekinthető meg. Az egész téren vásár van, ahol Kikinda szimbólumai is megtalálhatók. Mindenféle tök látható ilyenkor. Van itt kifestett tök, kivájt tök, különböző készítmények tökből. Nem lehet eldönteni, melyik a szebb. Többféle süteményekből kóstolgathattak a látogatók, és halászléfőző verseny is volt. Részt vehettünk a legszebb és a leghosszabb tök mérésén is. Minden évben szép nyereleményel távozhat e tökök termelője. A négynapos ünnepség műsorát gazdagították még a táncosok, zenekarok, szavalók fellépései. Esténként Szerbia ismert énekeseit hallhattuk koncertezni. A kisgyerekek meg az idős bácsik és nénik részére is szerveznek ilyenkor műsorokat, tehát minden korosztály élvezte a pár napot. Az időjárás is kedvezett a sok embernek, idelátogatóknak. Anyuval és a testvéremmel minden évben részt veszünk a rendezvényen, és nagyon élvezzük az ünnepi hangulatú napokat.

Büszke vagyok a városomra és ünnepére. Szívesen várjunk minden évben a vendégeket, hogy velünk együtt élvezzék a kikapcsolódást.

Szili Antónia, 5.2, Fejős Klára iskola, Nagyikinda

Kishírek a csantavéri iskolából

2012. október 11-én és 12-én tartották meg Keszthelyen a Falusi Krónika című IV. Országos és Határon Túli Vers- és Prózamondó Találkozó döntőjét. Iskolánkat Kecsenovics Kitti 5. a osztályos tanuló képviselte, aki kiérdemelte a legmagasabb elismerést, Kiváló Krónikás Aranyoklevelet szerzett. – **Torda Judit, 8. b**

A csantavéri gyerekek Magyarokévián, a színházteremben A fény a szívedben van című összeállítással szerepeltek. Nagyon jól éreztük magunkat. Köszönjük a nagylelkűséget a kanizsai embereknek. – **Horák Emese, 8. b**

A 2012-es tanévben is beneveztünk a Kihívás évére. Ennek értelmében egy halloweenes feladatot kellett elkészíteni. Verseket, fogalmazásokat kellett írni, és tököket faragni, amibe gyertyát helyeztünk. A munkáinkat kiállították. – **Zabos Réka, 8. b**

Október 20-án kirándulni mentünk a Belgrádi Állatkertbe, és ellátogattunk az Afrikai Művészetek Múzeumba. Mivel kevesen voltunk, a tanárnő szabadkai osztálya is velünk tartott. A múzeumban sok szobrot, festményt láttunk. Az állatkertben pedig kaptunk egy világtérképet, melyen be kellett jelölni az állatkert összes lakójának származási helyét. Ez a szombat nagyon mozgalmasan telt az egész osztálynak. – **Gregus Áron, 8. b**

Múzeumban jártunk

A gyermekhéten az osztálytársammal a múzeumban jártunk. A múzeumban megnéztük a régi tárgyakat. Láttunk csontvázakat is. Nekem ez tetszett a legjobban. Közben egy néni, Korhecz Papp Zsuzsanna foglalkozott velünk. Megnéztünk egy videót arról, hogy hogyan restaurálják a régi festményeket. Ami után mi is pár percre restaurátoroknak érezhettük magunkat. Kaptunk egy kifestőkönyvet, amelyben szenteket kellett kifestelnünk, pont úgy, ahogy az igazi festményeken voltak.

Nagyon jól éreztük magunkat.

Szerencse Dominik, 4. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka

Iskolanapot ünnepeltünk

Minden évben megünnepeljük ezt a szép napot. Az idén számomra nagyon érdekesen múlt el ez az esemény. Pénteken a rövidített órák után egy nagyon izgalmas vetélkedőn vettek részt a tanulók. A tanárok voltak a csoportvezetők. Egy csapat kilenc tagból állt. Minden csapatnak volt egy műanyag pohara, amelyben egy pingponglabdát kellett őrizniük. A másik kezükben egy csiptetőt fogtak, amit a röplabdahálóra kellett tenniük verseny közben. A verseny után az első három csapat ajándékot is kapott, de valójában mindenki részesült valamilyen finomságban. Szombaton pedig szép kis műsorral ünnepeltük az iskolanapot. A tanulók verseket szavaltak, a kórus énekelt, közben a háttérben a tanárok levetítették a legszebb iskolás pillanatainkat.

Nekem nagyon tetszett az iskolanap, remélem, jövőre is ilyen izgalmas lesz.

Bóka Boglárka, 7. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

TESZT ✓

Tudsz bízni másokban?

1. Ki a legfőbb bizalmasod?

- a) A legjobb barátóm/barátom, az anyám/az apám az, aki szeretettel, érdeklődéssel és megértéssel meghallgat. (1 pont)
- b) Sok barátom van, aki előtt nincs titkom. (2 pont)
- c) Igazából senki. (3 pont)

2. Hogyan jellemeznéd magad?

- a) Érzékeny, temperamentumos, érzéki, együttérző, okos... a helyzetnek megfelelően bármit elő tudok hozni magamból. (1 pont)
- b) Energikus, gyors, életvidám, kicsit örült. (2 pont)
- c) Csendes, nyugodt, félnék, gyakran határozatlan, melankolikus, magamnak való vagyok. (3 pont)

3. Szerencsés ember vagy?

- a) Szerintem a szerencse viszonylagos – néha van, néha nincs. Nem hagyatkozom a szerencsére. Mindent megteszek azért, amit el akarok érni. (2 pont)
- b) Azt hiszem, igen. Tudom, hogy tökéletes boldogság nincs az életben. (1 pont)
- c) Nem. Valamilyen megmagyarázhatatlan okból a szerencse engem mindig elkerül. (3 pont)

4. Szerelmes vagy és viszonszeretnek. Tudsz ennek felhőtlenül örülni?

- a) A szerelem csodálatos! De ha a rózsaszín szemüveget lassan levesszük a szemünkről, meglátjuk a párunk hiányosságait. (2 pont)
- b) Igeen!!! (1 pont)
- c) Tele vagyok kétellyel. Folyton arra gondolok, hogy valami elromolhat. (3 pont)

5. Egy új barátod/barátnőd megkérdezi tőled, hogy bízol-e benne. Mit válaszolsz?

- a) Igen, ha megbízhatónak látszik. (1 pont)
- b) Természetesen. Bizalom nélkül nincs barátság. (2 pont)
- c) Tartom a három lépés távolságot. Elmondom neki, hogy általában bizalmatlan vagyok, és valószínűleg tényleg nem mondok el neki magamról semmit. (3 pont)

6. Csalódás ér egy barátod miatt. Bocsánatot kér tőled. Hogyan reagálsz?

- a) Megbocsátok neki, ha beismeri, hogy hibázott. Régóta ismerjük egymást, és már sok próbát kiállt a barátságunk. (1 pont)
- b) Nem bocsátok meg neki, mert ezután már soha többé nem tudnék bízni benne. (3 pont)
- c) Még hagyom, hogy egy kicsit szenvedjen, de aztán megbocsátok neki. (2 pont)

7. Miben hiszel?

- a) Egy magasabb rendű intelligencia létezésében. (2 pont)
- b) Magamban. (1 pont)
- c) Mindenben és semmiben. (3 pont)

**Felemelő
érzés, ha valaki
a bizalmába
fogad. Nem
könnyű
megnyílni
egy másik
ember előtt.
A tartalmas,
jó beszélgetés
ritka. Van
olyan ember
az életedben,
akihez
bizalommal
fordulhatsz?
Képes vagy
kitárni
a lelkedet?
Megbízható
vagy? A válasz
a tesztben van.**

Értékelés

17–21 pont: Minden rendben

Ideális a bizalomhoz való viszonyod. Semmit sem tartasz magadban, de csak annak öntöd ki a szíved, aki erre érdemes.

12–16 pont: Néha kételkedhetnél

Az a baj, hogy meggyőződés nélkül is képes vagy bárkit a bizalmadba fogadni, és kiadni a titkaidat. Emiatt sok csalódás ér.

7–11 pont: Senkiben sem bízol

Senkiben és semmiben nem hiszel, magadban pedig a legkevésbé. Sokféle ember van, bizonyára akad köztük olyan, aki időnként megértően végighallgatna, és segítene neked.

„Kedves Bizalmas sorok!

Nyolcadikos lány vagyok, a gondom egy fiú. A nyáron ismerkedtünk meg Magyarországon. Megtetszett nekem, és én is neki, így hát együtt voltunk. Én visszautaztam Szerbiába, ő pedig Martonvásárra. A Skypen és a Facebookon tartottuk a kapcsolatot, de egy idő után egyre kevesebbet és kevesebbet beszélgettünk. Egy nap megkérdezett, hogy felrakhatja-e a Facebookra, hogy másik lánnyal jár, de ne féljek, engem szeret. Meg sem várta a válaszom, rögtön felrakta. Három nap múlva szakítottunk, mivel ő azt a másik lányt szerette. Hogy engem szeretett-e vagy sem, nem tudom. Hogy felejtsem el? Mit csináljak? Kérlek segíts!

Lina”

Válasz:

Kedves Lina!

A fiú egy bizonyos ideig biztos, hogy téged szeretett, amit meg is tapasztaltál. Sajnos igen sokszor így végződnék a nyári, de a nem nyári szerelmek is. Ahogy múlik az idő, és visszakerülünk a „szürke” hétköznapiakba, egyik vagy a másik félnél elmúlik a szerelem érzése. Hogy miért, az egy érdekes biológiai és kémiai, fiziológiai folyamat, amit nevezhetünk a „szerelem kémijának” is. Olyan folyamat, amely valódi fizikai fájdalmat is előidéz az emberi szervezetben, pl. ha szakítanak veled, megcsálnak stb. Nézz utána az interneten is, és biztos vagy benne, hogy ez a „lecke” érdekessége és személyes vonzata miatt tartós tudássá válik a számodra. Az is közrejátszott, hogy még igencsak fiatalok vagytok, éretlenek, és a köztetek ébredt vonzódás nem állta ki a fiú környezetében lévő lányok varázsát. Az is tény, hogy a fiú sem játszott tiszta lapokkal, azt szerette volna, hogy „a kecske is jól lakjon, és a káposzta is megmaradjon”. Hogy könnyebben feldolgozd a szakításokat, írd ki magad bód az érzéseidet, gondolataidat a naplódba. Ha nem vezetsz naplót, írd egy levelet, amit utána „eltemetsz” vagy „elhamvasztasz”, kinn a természetben. (Óvatosan, nehogy tüzet okozz!) Adj magadnak időt, hogy „meggyászold” a szerelmedet. Közben azért legyél aktív, foglald le magad táncgal, rendszeres tornával, mozgással, mert a fizikai aktivitás, a gyakorlás örömhormonokat termel az agyban, és utána tuti, hogy jobban érzed majd magadat. Tegyéél pontot erre a történetre, és nyiss új, tiszta lapot, helyet adva az új szerelemnek. Mindenesetre jobb, megvalósíthatóbb a szerelem, ha a fiú földrajzilag is közelebb van hozzád.

„Kedves Bizalmas!

Nyolcadikos lány vagyok, és szerelmes! Semmi úja nap alatt, gondolhatod, de sajnos, nekem gondot okoz. Az a gond, hogy nekem örültem tetszik a legjobb barátom egy évvel fiatalabb öccse. Sokkal érettebben viselkedik és gondolkodik, mint a nála idősebbek. A barátom nem ellenzi a dolgot, megmondta, hogy én is tetszem a tesójának, de én nem vagyok benne egészen biztos, hogy őszinte volt hozzám. Hogyan tudhatnám meg, hogy valóban tetszem-e a srácnak, anélkül, hogy lejártnám magamat? Kérlek, segíts!

Simi”

Válasz:

Kedves Simi!

Először is azon gondolkodj el, hogy hinnél-e a barátődnek, ha megmondaná, hogy tetszel valamelyik fiúnak?! Ha a válaszod az, hogy hinnél neki, akkor nincs okod kételkedni a testvérével kapcsolatban sem. Viszont, ha nemmel válaszolsz erre a kérdésre, akkor megkérdőjelezheted a „legjobb barátom” tényét is. Hogy biztos legyél a dolgodban, és ne jársd le magad, legyél türelmes. Adj magadnak időt, hogy minél jobban megismerd a fiút. Elég, ha valamivel több időt töltesz a társaságában, mint eddig. Biztos, hogy van rá számos alkalom, közös program, hiszen a legjobb barátod tesójáról van szó. Ha úgy érzed, hogy a fiúnak tényleg tetszel (sokat beszélget veled, mosolyog rád, a

szemedbe néz, a közeledbe férközik stb.), akkor hívd el randira. Persze négy szemközt. Mi meg csak szurkolhatunk neked.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy szégyenlős fiú vagyok, akinek nagyon tetszik egy lány. Nem tudom, hogyan tegyem meg az első lépést. Már sokszor eldöntöttem, hogy „most odamegyek hozzá!”, de mindig elszállt a merszem, amikor eszembe jutott, mi lesz, ha elutasít vagy kinevet. Mit tegyek? Segíts!

Morgó”

Válasz:

Kedves Morgó!

Ne morogj, hanem cselekedj! Miért? Mert nincs olyan ember a világon, aki ne félne, szorongana attól, hogy elutasítják. Ám mielőtt belevágnál, figyeld meg, hogyan viselkedik a kislány, amikor a közelében vagy. Ha néha-néha odapillant, vagy követ a tekintetével, vagy ha rámosolyogsz, visszamosolyog, ha köszönsz neki, visszaköszön, akkor érdemes próbálkozni. De akkor is megtörheted a jeget, ha nem veszed nála észre elsőre, hogy te is tetszel neki. Elég, ha köszönsz neki, amikor találkozotok. Az ismerkedés első lépése lehet egy egyszerű „Szia!” vagy „Szevasz!” szócska is. Azt hiszem többet veszítesz azzal, ha nem teszel semmit sem, mint ha megteszed az első lépést, és visszautasítanak. Bátran előre!

„Kedves Bizalmas sorok!

Mi ketten 12 éves lányok vagyunk, a legjobb barátaink. A gondunk az, hogy mind a ketten „deszkák” vagyunk, míg az osztálytársainknak már vannak melleik. Minden rendben van velünk? Kérünk, adj tanácsot, mit tegyünk, hogy minél előbb utolérjük a többiekét!

Cili és Cica”

Válasz:

Kedves lányok!

Sajnos természet és a biológiai adottságokat nem lehet sürgetni. Minden a maga idejében történik. Mivel csak 12 évesek vagytok, és feltételezem, hogy a soványabb, kisebb termetű lányok közé tartoztok, még nem késtetek le semmiről sem, ti csak kicsit később kezdtek el serdülni, mint a többiek. Táplálkozzatok egészségesen, fogyasszatok sok gyümölcsöt és zöldségfélét, kevesebb kólát és szénsavas italt, chipszet stb. Rendszeresen tornázzatok, mozogjatok, barátokoztatok a fiúkkal, lányokkal, és biztos vagyok benne, hogy jövő ilyenkorra fölzárkóztok a többiekhez. Csak türelem!

„Kedves Bizalmas sorok!

Nyolcadikos lány vagyok, jól nézek ki, jó tanuló vagyok az iskolában, néptáncra járok, meg röplabdadézésekre, de még sohasem voltam szerelmes. Valami nincs rendben velem? A barátaink már mindnek volt egy-két, sőt valakinek három szerelme is. Mi a baj velem?

Eliza”

Válasz:

Kedves Eliza!

Legy nyugodt! Az égadta világon semmi bajod sincs, csak még nem jött el a te időd a nagy szerelemre és a járásra. Biztos, hogy voltak és vannak fiúk, akik tetszenek, akiket vonzónak tartasz, akikkel jól érzed magad egy társaságban, akikről álmodoztál. Tehát volt már „szerelmes” is. Barátkozz minél többet, mert csak a barátságban keresztül tanulunk meg a másik nemmel viselkedni, megismerni őket, bánni velük, és téged is ily módon tudnak megismerni mások. Lehet, hogy titkon, a lelked mélyén félsz is egy kicsit, véded magad, hisz a szerelem izgalmat, kalandot, de bánatot, szomorúságot, fájdalmat is tartogat a tarsolyában. Ami nélkül az élet, nem élet. Ezért türelem, barátkozás, nyitottság, és nemsokára te is megismered azt a fiút, aki úgy igazából megdobogtatja a szívedet, és előhívja benned a szerelmet.

Az egérkisasszony vőlegénye

Volt egyszer egy egérkisasszony, olyan szép, olyan aranyos jószág, hogy megcsodálta, aki látta. Egérkisasszony apja-anyja büszke is volt a lányára, s maguk között így beszéltek:

– Nem akármilyen egérke a mi lányunk! Ha férjhez adjuk, nem akárkihez adjuk, az lesz a vőlegénye, aki a világon a legeslegerősebb.

Egérpapa és egérmama el is indult megkeresni az erős, nagyon erős vőlegényt. A világon a Nap a legerősebb – gondolták magukban, elmentek hát a Naphoz, hogy megkérdezzék, akarja-e feleségül egérkisasszonyt.

A Nap képe fölragyogott, sugárzott örömeiben, hogy feleségül kaphatja a szépséges egérkisasszonyt.

Egérpapa azonban gondolkodóba esett, s így szólt a vőlegényjelölthöz:

– Mondd, Nap, biztos, hogy nálad erősebb nincs a világon?

– Hej, bizony van – mondta csüggedten a Nap. – Az eső sokkal erősebb nálam. Ha az eső megered, én eltűnök az égről, úgy félek tőle!

– Kár, bizony nagy kár – mondta egérpapa meg egérmama. – Így nem kaphatod feleségül a mi szépséges egérkisasszonyunkat. Most elmegyünk a nálad is erősebb esőhöz, alighanem ő lesz a mi lányunk vőlegénye.

– Kedves eső – mondta egérpapa meg egérmama, ahogy az eső hajlékához értek –, úgy hallottuk, te a Napnál is sokkal-sokkal hatalmasabb vagy. Igaz-e? Mert ha igaz, feleségül kapod a szépséges egérkisasszonyt. De biztos, hogy nálad erősebb nincs a világon?

– Boldog volnék, ha feleségül kaphatnám az egérkisasszonyt – mondta búsan az eső –, de ami igaz, az igaz: a szél sokkal erősebb, mint én vagyok, hatalma van fölöttem; ha neki úgy tetszik, elűz az égboltról.

– Kár, bizony nagy kár – mondta egérpapa meg egérmama. – Így nem kaphatod feleségül a mi szépséges egérkisasszonyunkat. Most elmegyünk a nálad is erősebb szélhez, alighanem ő lesz a lányunk vőlegénye.

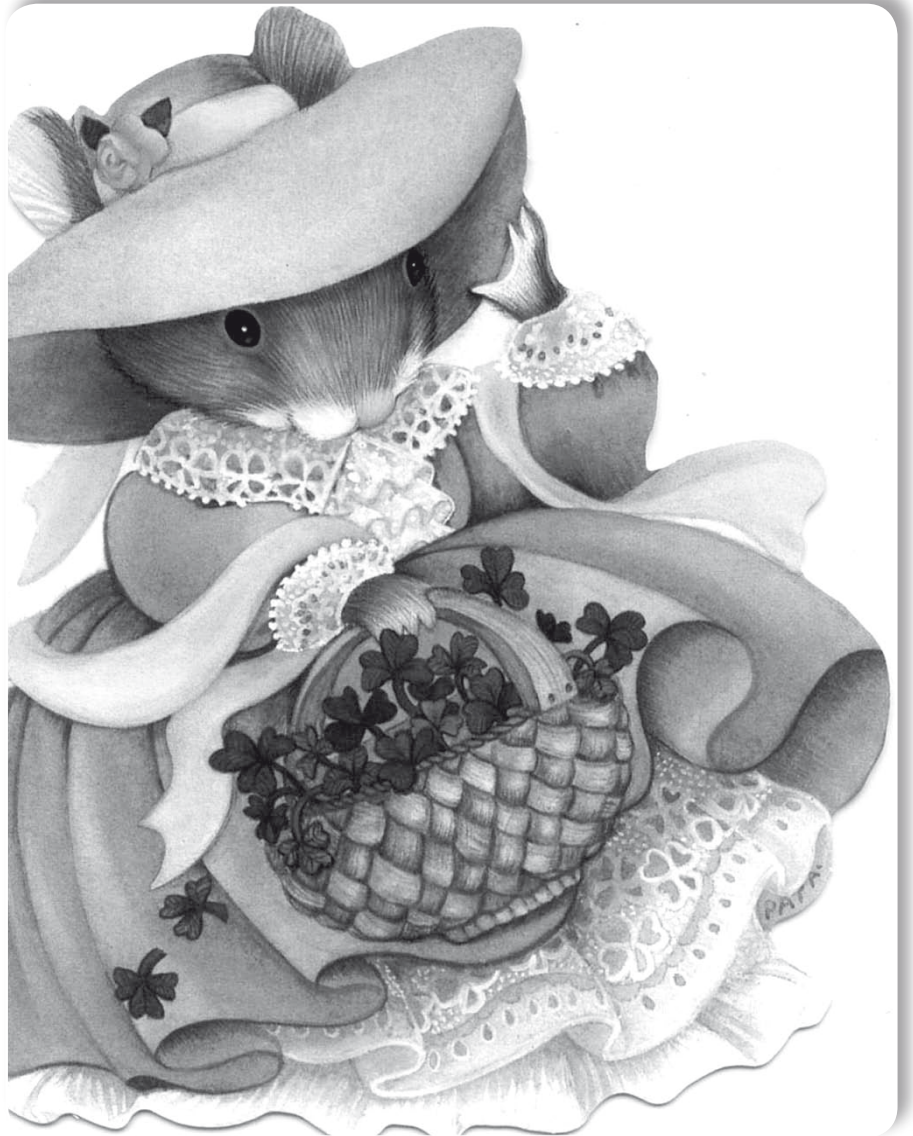
Egérpapa meg egérmama sietett a szélhez. Megkérdezték, vajon ő e a legerősebb a világon, de a szél bevallotta, hogy ismer magánál erősebbet is:

– Nézzétek csak! Ott van az a kerítés! Már évek óta próbálom ledönteni, de nagyon erős lehet, nálam sokkal erősebb, mert sehogy sem boldogulok vele.

Egérpapa meg egérmama sietett a kerítéshez.

– Kedves kerítés, úgy hallottuk, hogy te erősebb vagy, mint a szél. Feleségül adjuk hozzád a mi szépséges egérkisasszonyunkat, ha valóban te vagy a legerősebb a világon!

– Szívesen feleségül venném a szépséges egérkisasszonyt – mondta a kerítés –, de ami igaz, az igaz: nálam sokkal erősebb a bivaly.

Reggelenként erre jár, meg-megbökdös, meg-meglökdös a szarvával, még egy-két nap, és ki is dönt. Nálam hát sokkal erősebb a bivaly.

Egérpapa meg egérmama sietett a bivalyhoz.

– Mondd meg, de igaz lelkedre, kedves bivaly: te vagy-e a legerősebb a világon?

A bivaly bánatosan ingatta a fejét:

– Nem, nem én vagyok a legerősebb a világon. Nálam sokkal erősebb a vontatókötél. Ha az a nyakamon van, tetszik, nem tetszik, arra megyek, amerre a vontatókötél húz.

– Kár, bizony nagy kár – mondták az egér-szülők. – Így nem kaphatod feleségül a mi szépséges egérkisasszonyunkat. Most elmegyünk a nálad is erősebb vontatókötélhez, alighanem ő lesz a mi lányunk vőlegénye.

Egérpapa meg egérmama nyomban indult a vontatókötélhez. A vontatókötél összecsavarva éppen szundikált a konyha sarkában.

– Jó reggelt, vontatókötél! Ébredj már föl! – kiáltott rá egérpapa. – Azt hallottuk, hogy te

erősebb vagy a bivalynál, pedig a bivaly erősebb a szélnél, a szél erősebb az esőnél, az eső erősebb a Napnál! Hát ha te mindnél erősebb vagy, feleségül kapod a mi szépséges egérkisasszonyunkat!

A vontatókötél kinyújtózott, aztán legyintett:

– Eh, dehogyan vagyok én a legerősebb! A konyha másik sarkában van egy egéryluk, abban lakik a híres-nevezetes egérúrfi, éjszakanként mindig előbújik, s rágszál engem! Ha ez soká ilyen megy, maholnap kettészakadok, aztán nem érek semmit! Bizony, nálam sokkal erősebb a híres-nevezetes egérúrfi!

– Nagyszerű! – mondta egérpapa meg egérmama. Nem is keresgéltek tovább vőlegényt, a híres-nevezetes egérúrfinál különbet úgysem találtak volna a szépséges egérkisasszony számára.

Hamarosan megtartották a hét országra szóló egérlakodalmat.

Burmai népmese

A víz hét csodálatos tulajdonsága

Az élet forrása a víz. Nélküle nem létezne élet a Földön. Az emberi test kb. 75 százaléka víz. De nemcsak az embereknek szükséges a víz, hanem a növényeknek és az állatoknak is. A csúcstartó a medúza, testének 98-99 százaléka víz.

Miért is fontos az élet számára a víz?

A víz karcsúbbá tesz

Ha sok vizet iszol, az felgyorsítja az anyagcserédet, ezáltal hamarabb megszabadulsz a mérgeanyagoktól és a felesleges kilóktól. A víz teltségérzetet ad, tehát, ha két fogás között éhes lennél, igyál meg egy jó nagy pohár vizet.

A víz növeli az energiaszintedet

Ha fáradtnak és lehangoltnak érzed magad, akkor valószínű, hogy kiszáradtál. Igyál vizet, ami helyrebillenti az egyensúlyodat. Ne várd meg, amíg szomjas leszel, mert akkor már kiszáradtál. A víz segít a vörösvértesteknek az oxigén szállításában, és a különböző tápanyagokat is segíti eljuttatni

a tested sejtjeihez. Elegendő mennyiségű víz esetén a szívednek sem kell annyit dolgoznia, nem kell olyan erősen pumpálnia a vért a testbe.

A víz csökkenti a stresszt

Az agy 85 százaléka víz. Ha kiszárad, az elméd és a tested stressz hatása alá kerül. A kiszáradást úgy kerülheted el, hogy mindig van egy üveg víz az asztalodon vagy a táskában, és bármit csinálsz, ha úton vagy, ha nem, kortyolgass!

A víz segít az izomtónus megtartásában

Alvás közben is van az izomzatnak egy alaptartása, alapfeszessége, vagyis izomtónusa. Elegendő víz fogyasztásával nem lesz izomgörcsöd, és segít abban, hogy az izületeid ne kopjanak. Amikor hidratált vagy, hosszabb és erőteljesebb izommunkára vagy képes anélkül, hogy fájna.

A víz táplálja a bőrdet

A víz egy természetes arckrém. Ha iszol, vízzel töltődnek fel a bőrsejtek, így az arc fiatalabbnak néz ki. Ez ugyan még nem érint, de kb. 10-15 év múlva emlékezz erre a jó tanácsra! Az ivóvíz kiüríti a szennyeződések a szervezetedből, javítja a vérkeringésedet, így az arcod tiszta, világos és ragyogó lesz.

A víz segíti az emésztésedet

Az ivóvíz elengedhetetlen a jó emésztés érdekében. A vízben feloldódnak a mérge-

anyagok, és segít kijuttatni azokat a külvilágba az emésztőrendszereden keresztül. Ha a szervezeted kiszárad, akkor a megmaradt kis mennyiségű vizet a legszükségesebb helyen használja fel a tested, így a „hulladék” kiürítésére nem jut elég mennyiségű víz, aminek a következmény az, hogy ezek a mérgező anyagok felhalmozódnak a szervezetben belül, különböző betegségeket okozva.

A víz csökkenti a vesekő kialakulásának kockázatát

A fájdalmas vesekő mind a gyerekeknél, mind a felnőtteknél egyre nagyobb arányban fordul elő, mert nem isznak elegendő vizet. A veséd a víz segítségével tud mérgeteleníteni. Ha keveset iszol, kevesebb vízben tudja a mérgeanyagokat, a sókat, az ásványi anyagokat kiválasztani, ami nagyon megterheli a vesédet. Van, hogy a kevés folyadék miatt ezek az anyagok felhalmozódnak a vesében szilárd, kristályos formában, és így alakul ki a kő.

Elegendő vizet iszol?

Igyál meg naponta másfél-két liter vizet! A megivott víz minősége sem mindegy, hogy milyen. Jó minőségű csapvizet igyál, vagy szénsavmentes ásványvizet. Egyszerű a recept, és még nem is fájdalmas: igyál megfelelő mennyiségű vizet, így sok kellemetlenségtől kímélheted meg magadat.

Etesd télen a madarakat!

A legszürkébb időben is megmelengeti a szívet, ha az ablakunk alatt cinegék falatoznak. Beköszöntöttek a reggeli mínuszok, a didergető hidegben a kismadarak táplálék nélkül maradtak. Nemcsak hogy kedvükben járhat, de kerted, balkonod is feldiszheted egy-két jól megválasztott és megtömött etetővel.

A rendszeresen kitett eleséggel sok csivitelő madarat csábíthatsz a kertbe, de nemcsak tőlük élénkülhetnek meg a fák, a bokrok. Még a fő táplálékukat jelentő, de egyébként nem túl vonzó külsejű magokból is kertszépítő látványosság lesz, ha bogyókkal, zöldségekkel és gyümölcsökkel tálaljuk fel.

Se szeri, se száma, mennyi mindennel járhatunk madaraink kedvében. A napraforgómag, a köles, a búzadara, a kendermag, a kukorica, a tökmag mind kiváló madáreléség, a zöldségekről és a gyümölcsökről nem is beszélve. Akkor sem kell zavarba jönnöd,

ha nincs „hivatalos” madáretető, hiszen sokféle, igazán egyszerű módon teheted ki nekik a finomságokat. A piros alma és a sárga sütőtök főszerepet kaphat a kert dekorálásában.

A madarak legfontosabb tápláléka a nem sózott, nem pirított, fekete napraforgó. Vehetsz nekik az állatkereskedésekben pinyeknek vagy hullámos papagájoknak való magkeveréket. A morzsát viszont ne szórd ki az énekesmadaraknak, mivel a gyomruk valószínűleg nem tud vele megbirkózni, és bele is pusztulhatnak.

A zsiradék szintén életmentő, csak füstölt vagy sózott szalonnát ne adj a madaraknak. Jó a faggyú vagy a cinkegolyó, ami kapható szinte mindenhol, ahol állateledelt árulnak, de otthon is elkészítheted. Ebből nemcsak a cinkék, hanem más madarak is csipegethetnek, például az őzlapók vagy a mezei verebek.

Kitehetsz lágy sajtot is, ezt különösen a vörösbegyek szeretik, és a vaj is megfelelő, főleg, hogy a gyengébb csőrű madarak is elboldogulnak vele. Emellett még gyümölcscsalhatod a kertbe a madarakat, elég pár olcsó almát kitenni, vagy felszúrni az ágakra. Mielőtt elkezdenéd az etetést, fontos tudni, hogy ezzel felelősséget vállalsz a madarakért. Ha hirtelen abbahagynád a tél közepén, a kis madarak el is pusztulhatnak, mivel a tartalékaik csak egy éjszaka átvészelésére elegendőek. Ha másnap nem jutnak eledelhez, még egy fagyos estét nem bírnak ki. Az etetés mellett az itatásról se feledkezz meg!

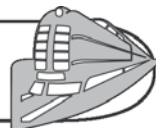

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

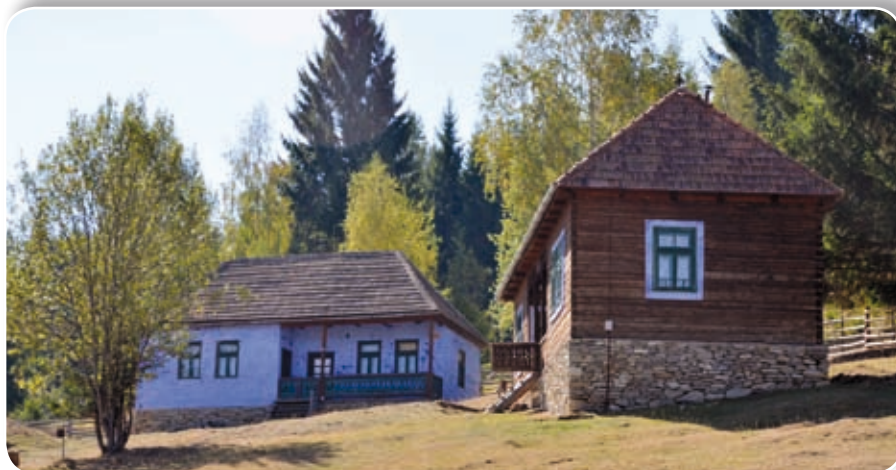

Patakok faluja

A gyulafehérvári püspökség 1000 éves fennállása alkalmából állíttatta ezt az emlékkeresztet a szépvízi közbirtokosság – Gergely József és Léphaft Pál a Keleti-Kárpátok egyik csúcsán –, ha ezt Lestyán atya láthatná... (A gyulafehérvári templom idős korában is vitális papja, híres egyháztörténész 2008-ban, 95 éves korában az évforduló előtt hunyt el)

Élethűen építették föl új helyükön a százéves házakat

Gyimesközéplek (románul Lunca de Jos, németül Nieder-Gimesch) falu Romániában, Hargita megyében. A gyimesi csángók havasi szórványtelepekből álló települése. A gyimesi táj Gyimesközéplek mellett Csíkszeredától 39 km-re északkeletre, a Tatros völgyében a Boros-patakától a Hidegség-pataka torkolatáig tart.

A település 1721-től népesül be, amikor 19. itt kaszálót bérlő család fokozatosan letelepedik. 1795-ben szakad el Gyimesbükkötől. A Gyimesek faipari központja, deszka és bútorgyárral. Anyakönyve 1854-től kezdődik. 1910-ben 3080 lakosából 2979 magyar, 73 német volt. Ebből 2741 római katolikus, 159 görögkatolikus, 139 izraelita volt. A trianoni békeszerződésig Csík vármegye a Szépvízi járásához tartozott. 1992-ben 1175 lakosából 1152 magyar és 23 román volt. Össztlakossága 5317 fő volt, melyből 5250 magyar.

Beosztott falvak: Antalokpataka, Baracospataka, Borospataka, Bükkhavaspataka,

Farkaspalló, Hidegség, Kápolnapataka, Setét-pataka.

Ezen a vidéken volt valaha Magyarország keleti határa. Elgondolkodtató, hiszen egész napos út volt innen oda, s Gergely Jóska bizony keményen nyomta a Dacia gázpedálját, s az utak se olyan rosszak, mint egykoron voltak...

Borospataka (németül Borschpaderack, románul **Valea Boroș**) falu Székelyföldön, Hargita megyében, Erdély területén található. 1992-ben 432 magyar lakta, ekkor a faluban mindenki római katolikus vallású volt. A Gyimesi táncszínházterület helyszíne. Borospatakon működik Románia egyetlen gyimesi csángó skanzenje is 23 ezer négyzetméteren, a Boros-patak két partján. A telken tizenhárom – eredeti állapotában felépített és korhűen berendezett – parasztház található Csíkmadaras, Gyimesbükk, Gyimesfelsőlók, Gyimesközéplek és Nagygyimes helységekből.

2002-ben a Szász család megvásárolt Gyimesközéplekon – Borospatakán – egy nagyobbacska területet, ahol egy öreg ház meg

egy csűr árválkodott. Később a környező patakokból ideszállították a halálraírt házakat: lefényképezték, lebontották, majd a fotók meg a számozás szerint ugyanúgy visszaépítették telkünkön azokat. Hagyományosan tapasztották kívül-belül, és régi bútorokkal rendezték be mind a 13 házat. Így mára már egy apró falu van a telken: szépen sorakoznak a szebbnél szebb parasztházak. Az utólag felépített csűrök itt már más rendeltetést kaptak: az egyik fürdőházzá alakult, a másik a tánc-csűr lett.

A skanzen azonban nem egy holt tőke és kiállított tárgyak néznievaló gyűjteménye: a házakban vendégeket fogadnak, falusi turizmust fejlesztenek, s az itt megrendezett festő-, ill. népzenei táboroknak köszönhetően él a skanzen-falu. A házigazdák szeretnék, ha minél több hagyományokat értékelő, népművészetet kedvelő, pihenni vágyó csoport látogatná és használná a létesítményüket, ami legkevesebb 110 személynek tud szállást nyújtani (<http://www.borospazio.ro>)

(Gergely József és Lennert Géza fotói)

Élő néprajz: a malomköveket a patak ereje hatja meg, s valódi búzából készül a liszt, belőle a kemencében a házi kenyér...

19. és 21. század egy képen: műholdantennás faház előtt a teljesen normális közlekedési eszköznek számító lovas kocsi...

Üres kéz

Fia született a székelynek. Nagy örömeben végigszalad a falun, mindenkit meghív, jöjjenek el megnézi a gyereket.

- Aztán, ha jöttök, csak rúgjátok be a kaput nyugodtan – teszi hozzá.
- Már miért kellene berúgnunk a kaput? – csodálkozik valaki. – Nincs rajta kilincs?
- Hogyne volna. De csak nem fogtok üres kézzel jönni!

A fizikatanár

Móricka sír a lépcsőnél, s megkérdezi egy tanár:

- Móricka, te meg miért sírsz?
- Mert a fizikatanárunk leesett a lépcsőn.
- Szóval azért sírsz, mert ennyire szereted a fizikatanárodat?
- Nem, nem... azért sírok mert mindenki látta, csak én nem.

Bolhák

Két bolha dohányzik az út szélén. Arra megy egy kóbor kutya. Azt mondja az egyik bolha:

- Hé, dobd el a cigit, mert jön a busz!

Állatkertben

- No ez milyen állat? – áll meg az orosz lánykretrec előtt az apa a kislával.
- Nufi! – vágja rá a gyerek.
- Mennek tovább, és odaérnek a zsiráfhoz:
- No ez milyen állat?
- Nufi!
- Amikor a vízilóhoz érnek, az apa már biztos benne, hogy a fia tudja ennek az állatnak a nevét.
- No milyen állat ez?
- Vízinufi!

Alvásprobléma

Egy ember elmegy az orvoshoz, és elpanaszolja, hogy egész éjjel nyitott szájjal alszik. Az orvos megvizsgálja, majd így szól:

- Kérem, magának az a baja, hogy szűk az arcbőre. Ha a szemét behunyja, a szája kinyílik.

Túlsúly

- Lépjön csak fel erre a mérlegre! Látja? Maga túlsúlyos! – közli az orvos a betegével.

- Dehogyan is, csak húsz centivel alacsonyabb vagyok!

Tévedés

Az orvos idegesen telefonál a betegnek:

- Uram, a gyógyszert, amit tegnap írtam fel, ne szedje be! Időközben kiderült, hogy nem a maga pulzusa ver túl gyorsan, hanem az én órám késik.

Fáradt taxis

Egy taxis egyfolytában 16 órát vezetett, és elfáradt. Ezért a város határában, az erdő szélén leállítja a kocsját, és kényelmesen elhelyezkedik, hogy aludjon. Félóra múlva egy kocogó kopogtat az ajtaján:

- Elnézést kérek, nem tudja, hány óra?
- Fél öt – válaszolja a taxis.

A kocogó megköszöni, és elmegy. Tíz perc múlva újabb kocogó érkezik, és ő is érdeklődik. A taxis neki is megmondja. Mikor már tízedszerre verik fel a taxist, az mérgező kираk egy táblát a szélvédőjére a következő felirattal: „Nem tudom hány óra van!” Kisvártatva egy kocogó kopog a szélvédőjén.

- Negyed nyolc múlt tíz perccel.

Razzia

A rendőr a razzia során így szól egy hulangához:

- Hol a munkahelye?
- Erre-arra.
- Dolgozik egyáltalán?
- Egyszer-másszor.
- És mit?
- Ezt-azt.
- Őrizetbe veszem!
- És mikor engednek ki?
- Előbb-utóbb.

Utazás

Hosszú utazás után a férj kimerülten állítja le az autót.

- Parkolóhelyünk már van – sóhajt egy nagyot. – Most már csak azt kellene megtudnunk, hogy melyik városban vagyunk.

Skótok

A skót fodrász egy inast vesz fel.

- Nyáron kevesebb fizetést kapsz, mert kevesebb a munka is.
- Már hogy lenne kevesebb? – kérdezi az inas. – Hiszen nyáron is úgy nyíratkoznak meg borotválkoznak az emberek, mint télen.
- Az igaz, de nyáron nem kell feleségítened rájuk a kabátot.

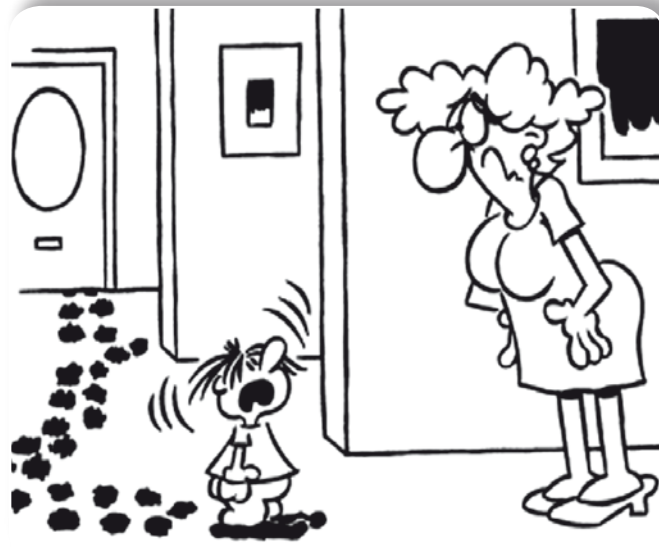
Lift

A rendőr elkésik a szolgálatból.

- Miért késett? – kérdezi a főnöke.
- Tudja, a lift miatt van az egész. Ki volt rá írva, hogy ötszemélyes, és több órába tellett, amíg össze tudtam szedni még négy embert.

- Olyan büszke vagyok! Apa szerint pont úgy főzök, mint anya.

- De hát nem vehetem le a sáros csizmámat, amikor nincs is rajtam!

Vizsgálat

Gyermekorvosi vizsgálat van:
 – Pistike, mutasd a nyelved! – szól az orvos.
 – Nem mutatom!
 – De hát miért nem?
 – Mert tegnap a tanító néninek már megmutattam, és megvert érte.

Nagy kocsi

Egy amerikai dicsekszik a magyar barátjának:
 – Képzeld, nekem akkora kocsim van, hogy gyalog járok benne!

Szúnyogok

A szúnyogok tüzet raknak. A tűzrakás vezetését az öreg szúnyogra bízzák. Azt mondja az idősebb szúnyog:
 – Először csak vékony ágakat tegyetek rá, aztán meg olyat is lehet, mint a combom.

Amerika

Jack a hosszú amerikai országúton autózik. Szágudd, hogy mielőbb túl legyen az utazáson. Csakhogy egy táblát lát: Speed Limit 50 MP. Lassít, de hamarosan újra ezt kell tennie, mert újabb tábla ezt hirdeti: Speed Limit 40 MP. Bosszankodva hajt tovább. Bár az út nem tűnik hibásnak, és akadálytalannak sem kell számolni, újabb tábla tűnik fel: Speed Limit 30 MP. Így megy ez egy ideig, egyre súlyosabb a sebességkorlátozás. Azt már Jack végképp nem tudja mire vélni, hogy: Speed Limit 1 MP. Ilyen sebességgel vánszorog tovább, amikor meglátja a következő táblát a kisváros határában:
 „Welcome To Speed Limit.”

Rövidlátó

A katonarvos megkérdezi a sorozásra jelentkező újoncot:
 – Van valami komoly betegsége?
 – Igen, van. Rövidlátó vagyok.
 – És tudja ezt valamivel bizonyítani?
 – Igenis, kérem! Látja főorvos úr ott a falon azt a szöveget?
 – Látom.
 – Na látja, én nem látom.

Bicaj

A kígyó bicajozik az erdőben. Találkozik a rókával.
 – Szia, kígyó, mit csinálsz? – kérdi a róka.
 – Nem látod, bicajozom!
 – De hiszen neked nincs is lábad, te nem tudsz bicajozni!
 – Ja, tényleg! – kap a fejéhez a kígyó, és elesik a bicajjal.

Fekete humor

Egy toronyház nyolcadik emeletéről lezuhan egy férfi. Az utcán hatalmas csődület támad, izgatott kiáltások hangzanak. Átfurakszik a tömegen egy kíváncsi asszony:
 – Mi történt itt?
 – Nem tudom – feleli a baleset áldozata –, én is csak most érkeztem.

Katonaélet

Megkérdezi az egyik barát a másiktól:
 – Szerinted hol nincsen visszakozz?
 – Nem tudom.
 – Hát az ejtőernyősöknél.

Az egérke és a zsiráf

Két egérke beszélget:
 – Olyan fáradtnak látszol – mondja az egyik. – Mi van veled?
 – Hagyd el! Feleségül vettem egy zsiráf-lányt.
 – És ettől vagy kimerült?
 – Mert telhetetlen. Megcsókolom, aztán alig érek a földre, már megszólal: Gyere szívem! Puszt!

Jegesmedvék

Két jegesmedve megy a sivatagban.
 – Te milyen nagy jég lehetett itt!
 – Honnan veszed?
 – Hát milyen vastagon szórták be!

Madzag

Két cserebogár beszélget télen a föld alatt:
 – Te, én már nagyon fázom!
 – Nem baj, nálam van madzag.
 – Az meg mire jó?
 – Hogy kihúzzuk a telet!

Nagyothalló skót

Egy nagyothalló skót elhatározza, hogy hallókészüléket vásárol. De mivel minden ilyen szerkezet nagyon drága, inkább egy darab drótot dug a fülébe, a másik végét pedig a szivarzsebébe.
 – Ez mire jó? – kérdezi az öccse.
 – Arra, hogy jobban halljak!
 – Na ne viccelj! Ettől nem fogsz jobban hallani!
 – Már hogynem! Amint meglátják az emberek a drótot, rögtön hangosabban beszélnek hozzám.

– Büszke vagyok rád, Sanyi.
 Ez már a negyedik nap, hogy nem cigizel.

– Persze hogy nem jött a fogtündér.
 A nagy műfogorát tette a párna alá.

Emil és a detektívek Budapesten nyomoztak

110 diák és 10 délvidéki tanár látogatott el október 19-én Budapestre nyomozni és világot látni. A Fehér Ferenc Könyvbarát Kör immár hatodik éve irodalmi vetélkedővel egybekötött budapesti kirándulást szervez az erre vállalkozó délvidéki diákoknak. A Pál utcai fiúk, Az egri csillagok, az Abigél, a Tüskevár és A kárakatonák még nem jöttek vissza című regényekről szóló vetélkedők után Kästner Emil és a detektívek című világhírű ifjúsági művére esett a pedagógusok részéről a választás.

A nyomozás a háromnapos kirándulás másnapján zajlott le a Horvát Kollégiumban. Az étterem egy izgalmas nagy játék színhelyévé vált, amelyben a 10 cseles és jó néhány meglepetéskérdés közé beágyazott 11 jelenet még azok számára is élvezetessé tette Emil történetét, akik nem ismerik a regényt.

Előttük is kibontakozott a szerény körülmények között élő, félárva vidéki fiú első kalandos utazása a német fővárosba. A fiú a vonaton jóhiszeműségének áldozata lett, elnyomta az álmot, és eközben egy keménykalapos úr ellopta édesanyja nehezen megtakarított pénzét, amit a nagymamának küldött. Eltűnt a gombostűvel a kabát beléséhez tűzött boríték. A fiú sejtí, úgysem hinné el neki senki az igazat, ezért maga veszi kezébe a sorsát. Korábban szállt le a vonatról, nyomon követi a tolvajt Berlinben is, aztán megismerkedik az autódudával szüntelenül túlkölköző Gusztávval. Pár perc alatt egy egész gyerekhadserg áll a rendelkezésére. Megfigyelés alatt tartják, majd nyomon követik a tolvajt, és másnap több mint száz gyerek nyomul a keménykalapos után. A bankban leleplezik, a rendőrségen pedig kiderül, hogy régóta körözött bankrablólóról van szó. Emil bekerül az újságba is és 1000 márka jutalmat kap. Dióhéjban ennyi a történet. Ami számomra megkapó volt az, hogy a 84 évvel ezelőtt született regény hőseit a mai, 21. századi gyerekek is a szívükbe zárták. Versenyzőink megértik Emilt, az újvidéki Nikola Tesla iskola csapata egy

megkapó jelenettel érzékelte is, miért kell a róla erején felül gondoskodó édesanyja miatt, még ha olykor nehezebbre esik is, mintagyereknek lennie. A válasz egyszerű: mert nagyon szeretik egymást, és ezért áldozatot is érdemes hozni.

Úgy látszik, a gyermekpárti Kästner gondolatainak máig ható érvényük van.

„...Mert a gyerekek olyan közel állnak még a jóhoz, mintha lakótársai lennének. Csak meg kell tanítani őket arra, hogy a kilincset óvatosan nyomják le, és nyissák ki az ajtót.”

A délvidéki gyerekek kinyitották ezt az ajtót. Az újvidéki Petőfi Sándor, Sonja Marinković, József Attila és Nikola Tesla, meg a bácsföldvári, pirosi, szenttamási és tiszaújvárosi iskolák tanulói megértették, mit üzen nekik az író. Reméljük, eljutott ez az üzenet a közönségként résztvevő droszlói gyerekekhez is.

A versenyfeladatok megoldásában sikeresen szerepeltek az újvidéki Sonja Marinković iskola első csapatának tagjai, Muhi H. Gabriella tanárno tanítványai. Mesterdetektív oklevelet is szerzett a kalapos fiú.

Az ugyancsak újvidéki Petőfi Sándor iskola mindkét csapata tündökölt. Rokvić Erzsébet tanárno tanítványai közül Hamad Amir Mesterdetektív oklevelet is nyert, Sulc Krisztián és Tápai Ramóna a csapatok „Professzoraiként” díszkönyvjelzőt kaptak. A legszebb illusztrációért járó versenyben is a Petőfi iskola vitt el a pálmát. Virc Pamela és Tóth Annabella nyerte az Aranyecset díjat.

No és a két bácsföldvári csapat! Már a felkészüléskor mindent megtettek a siker érdekében. Beszereztek 13 könyvet, korabeli kosztümök után kutattak. Egyik jelentükben Emil unokahúga, Kalapocská, mintha csak a regényből lépett volna ki, fehér kalapban, fehér térdzokniiban szerepelt. Keller Kingáról van szó, aki tudásával megszerezte a csapat Professzora címet is, a másik csapatban ezt Bata Dorián érdemelte ki.

Berec Éva tanárno két diákja is Mesterdetektív lett: Balázs András és Soltis Paulina. Gratulálunk nekik, akárcsak Drobnik Aranka szenttamási tanárno, akinek csapatában is akadt egy kiváló Professzor Füstös Sarolta személyében, és persze mindazoknak elismerés jár, akik hozzájárultak ahhoz, hogy a három napon át barátkozó 110 tagú gyereksereg összetartó közösséggé kovacsoldjon az Emil jelszó alatt.

A kirándulás során a két busz utasai jártak a Petőfi Irodalmi Múzeumban. Azok, akiknek szerencsájük volt, még fel is próbálhatták a 19. századi női ruhákat, kalapokat.

Október 19-én este a várban folytatódott a városnézés. A véletlen úgy hozta, hogy éppen akkor szólalt meg a Mátyás-templom nagyharangja, amikor odaértünk a ragyogó világításban pompázó templomhoz. A Halászbástyáról jól láttuk a fényárban úszó Parlamentet, és közben az egész teret betöltő harangszó mintha azt üzenté volna: Isten hozott, látod, itt is otthon vagy.

A másnapi vetélkedő után a társaság az Állatkertbe vette az irányt. Az egyik hosszabb megálló a májusban felavatott Varázshegy volt. Négy órára már a Planetárium várta érdekes műsorával a két busz utasait, az esti Cirkuszi Kavalkád előtt pedig megnézték a Hősök terét, a Vajdahunyad várát, előtte az Anonymus-szoborral. A kirándulás utolsó napján a Pál-völgyi-cseppkőbarlang látivalóiban gyönyörködtek. Végül a Tropicariumban is jártak. Kétségtelül sok élménnyel zárult ez a három nap, sajnos a Gárdonyi Géza Kollégium a nagy író nevéhez méltatlan módon adott szállást az egyik busz utasainak.

Hisszük, hogy mégsem ez a kényelmetlenség marad meg a kirándulók emlékezetében, hanem a kiváló koszt és maga a műsor, amelyről az egyik tanárno azt írta, hogy fergeteges volt, sokáig emlegetik majd a gyerekek. Ezt reméli e sorok írója is, az egyik szervező

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

65 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info